

RĪGAS DOMES

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN SPORTA
DEPARTAMENTA

GADA GRĀMATA

2017

RĪGAS DOMES
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS
UN SPORTA DEPARTAMENTS

S a t u r s

	Lpp.
Lietotie saīsinājumi	3
Ievads	4
1. Izglītības, kultūras un sporta departamenta pamatinformācija	6
Statuss, funkcijas un struktūra	6
Departamenta padotības iestādes	7
Mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi	8
Programmu finansējums	11
2. Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība	16
Pirmsskolas izglītības pieejamība	16
Pamatizglītības un vidējās izglītības pieejamība	21
Izglītības atbalsta personāls	31
Interesu un profesionālās ievirzes izglītības iespējas	34
Pedagogu profesionālā pilnveide un izglītība mūža garumā	41
3. Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam	43
4. Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide	47
Kultūras daudzveidības un kultūras pieejamības nodrošināšana	47
Pilsētvides svētku noformējums	56
Starptautiskā sadarbība	58
5. Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm	63
6. Daudzveidīgas sporta iespējas	68
Nobeigums	74

Lietotie saīsinājumi

Departaments	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
ITC	Informācijas tehnoloģijas centrs
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
LU	Latvijas Universitāte
MK	Ministru kabinets
NVA	Nodarbinātības Valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PMK	Pedagoģiski medicīniskā komisija
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka
RD	Rīgas dome
RD APC	Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrs
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD ĪD	Rīgas domes Īpašuma departaments
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RJC	Rīgas jauniešu centrs
RP	Rīgas pašvaldība
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VSA	Valsts sociālā apdrošināšana
t.sk.	tajā skaitā
u.c.	un citi

Ievads

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments (turpmāk tekstā – Departaments) sagatavoja gadagrāmatu par 2017.gadu, kurā ir iekļauta informācija par Departamenta kompetencē esošajām nozarēm un jomām – izglītību, kultūru, sportu, darbu ar jaunatni un sabiedrības integrāciju.

Gadagrāmatas struktūru veido sešas nodaļas un tajās atspoguļota Departamenta darbība atbilstoši ilgtermiņa mērķiem, rīcības virzieniem, darbības prioritātēm, nozaru un jomu uzdevumu veiktajām aktivitātēm un sasniegtajiem rezultātiem.

Pirmajā nodaļā ir vispārējs raksturojums un pamatinformācija par Departamentu – statuss, struktūra, funkcijas, darbības mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi, programmas un to finansējums.

Pārējās nodaļās ir iekļauta Departamenta rīcības virzienu darbība, saskaņā ar Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Rīgas attīstības programmu 2014. – 2020.gadam.

Otrajā nodaļā “Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība” ir sniegta informācija par pirmsskolas izglītības, pamatzglītības un vidējās izglītības pieejamību, profesionālās ievirzes izglītības (sporta skolas, mūzikas un mākslas skolas) un interešu izglītības iespējām, par izglītības iestāžu izglītības atbalsta personāla aktivitātēm, kā arī pedagogu profesionālo pilnveidi un neformālās izglītības apguvi Rīgā.

Trešajā nodaļā “Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam” ir iekļauta informācija par bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām un par jauniešu aktivitātēm.

Ceturtajā nodaļā “Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide” ir ietvertas Departamenta un padotības kultūras iestāžu aktivitātes kultūras nozarē. Nodaļā parādīta sniegtā kultūras daudzveidība, īstenojot tradicionālos, valsts svētku, atceres dienu, atzīmējamo dienu, gadskārtu ieražu pasākumus, festivālu un citu nozīmīgu kultūras pasākumu organizēšanu Rīgas iedzīvotājiem un viesiem. Sniegts ieskats Departamenta starptautiskās sadarbības aktivitātēs.

Piektajā nodaļā “Sabiedrības integrācijas veicināšana un atbalsts ģimenēm” atspoguļotas Departamenta aktivitātes, kas veicina sabiedrības saliedēšanās procesus,

īstenotos projektus pilsoniskās līdzdalības un savstarpējās sadarbības attīstībā, sociālās integrācijas veicināšanā, iecietības veicināšanā un diskriminācijas novēršanas jomā.

Sestajā nodaļā “Daudzveidīgas sporta iespējas” ir ietvertas darbības, kuras kopumā atbalsta un veicina iedzīvotāju sportiskās aktivitātes. Nodaļā parādīta sporta daudzveidība (bērnu un jaunatnes sports, tautas sports, augstu sasniegumu sports, profesionālais sports) un Departamenta īstenotās aktivitātes daudzveidīgos sporta veidos dažādām mērķauditorijām.

Rīgas dome, pieņemot 2017.gada budžetu un vērtējot kopumā ekonomisko situāciju, kā vienu no prioritātēm saglabāja izglītības nozari. Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, tajā skaitā, pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, pilsētas pasākumu un investīciju finansēšanai, kā arī privātā sektora līdzfinansējumam un ES fondu projektu apguvei u.c. Līdz ar to pašvaldība nodrošināja visas pamatfunkcijas, kā arī vienlaicīgi varēja realizēt pašvaldības brīvprātīgās funkcijas, kurām tika piešķirti finanšu līdzekļi, piemēram, atalgojumu no pašvaldības budžeta finansēto izglītības iestāžu pedagogiskajiem darbiniekiem, kas tika noteikts lielāks par normatīvajos aktos noteikto minimālo likmi, pabalstu pedagogiem uzsākot jauno mācību gadu, līdzfinansējumu skolēnu ēdināšanai un citām funkcijām.

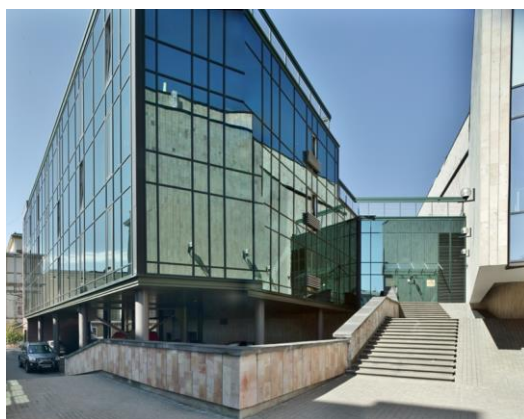
Īpaša sadarbība Departamentam ir ar RD Īpašuma departamentu, jo Rīgas pašvaldības izglītības iestāžu rekonstrukciju, renovāciju un remontdarbu procesi ir Īpašuma departamenta kompetencē. Tāpat 2017.gadā turpinājās aktīva sadarbība arī ar citām Rīgas pilsētas pašvaldības struktūrvienībām un institūcijām, piemēram, Labklājības departamentu, Satiksmes departamentu, Informācijas tehnoloģijas centru, Rīgas Pašvaldības policiju, Bāriņtiesu un daudzām citām institūcijām.

1. Izglītības, kultūras un sporta departamenta pamatinformācija

Statuss, funkcijas un struktūra

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments (turpmāk tekstā – Departaments) kā Rīgas pašvaldības iestāde, īsteno pašvaldības politiku izglītības, kultūras, sporta nozarēs, darbā ar jaunatni un sabiedrības integrācijas jomā. Departaments ir tieši pakļauts Rīgas domes priekšsēdētājam un Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komiteja īsteno Departamenta darbības kontroli.

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta nolikums¹ nosaka Departamenta funkcijas un uzdevumus, kompetenci, Departamenta struktūru un amatpersonu kompetenci, kā arī darbības tiesiskuma nodrošināšanas mehānismu un darbības pārskatus.

Departamenta funkcijās ir nodrošināt:

- ✓ Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā dzīvojošo izglītības vecumu sasniegušo bērnu izglītību (viņu tiesību iegūt pirmsskolas izglītību, pamatizglītību un vispārējo vidējo izglītību);
- ✓ Rīgas pilsētas kultūras dzīves norišu daudzveidības un kultūras procesa pieejamību;
- ✓ kultūras vērtību, kultūrvēsturiskā un nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu, pilsētvides kvalitātes pilnveidošanu, jaunrades attīstīšanu un Rīgas pilsētas iedzīvotājiem lietderīgas un radošas brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- ✓ darba ar jaunatni īstenošanu;
- ✓ sporta un fizisko aktivitāšu pieejamību;
- ✓ sabiedrības integrācijas veicināšanu un citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Departamentu vada direktors un nosaka Departamenta struktūru un apstiprina struktūrvienību funkcijas. Departamenta struktūrā² ir iekļautas: Izglītības pārvalde ar

¹ 2009.gada 17.decembra Rīgas domes nolikums Nr.36.

² 2015.gada 26.februāra Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta rīkojums Nr. 197-rs.

trīs nodaļām, Kultūras pārvalde ar trīs nodaļām, Sporta un jaunatnes pārvalde ar trīs nodaļām un vienu sektoru, Administratīvā pārvalde ar četrām nodaļām, Finanšu pārvalde ar divām nodaļām, Projektu un sabiedrības integrācijas nodaļa ar Nevalstisko organizāciju atbalsta sektoru, Audita un revīzijas nodaļa, Juridiskā nodaļa, Iepirkuma nodaļa, Direktora birojs un Rīgas pilsētas pašvaldības projektu vadītājs – juriskonsults. Departamenta Administratīvās pārvaldes Personāla nodaļa ir tā, kas nodrošina personāla vadības galvenos procesus: personāla plānošanu, personāla atlasīšanu, darba tiesisko attiecību administrēšanu, gatavojot visus nepieciešamos dokumentus (rīkojumus, darba līgumus, u.c.) Departamenta darbinieku un padotībā esošo iestāžu vadītāju darba tiesisko attiecību jautājumus, sekmē darbinieku profesionālo izaugsmi un kvalifikācijas paaugstināšanu un citus jautājumus.

Departamenta padotības iestādes

Departamenta padotībā ir Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības, izglītības atbalsta, kultūras un sporta iestādes. Lai nodrošinātu Departamenta funkciju un galveno prioritāšu kvalitatīvu un efektīvu īstenošanu arī 2017.gadā turpinājās padotības iestāžu tīkla optimizācijas pasākumi. Saskaņā ar veiktajiem pasākumiem gada beigās Departamenta padotībā bija 305 pašvaldības dibinātas iestādes (skat. www.iksd.riga.lv) un viena Rīgas pilsētas izglītības atbalsta iestāde:

- ✓ 150 Rīgas pilsētas pašvaldība pirmsskolas izglītības iestādes;
- ✓ 114 Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādes;
- ✓ 11 Rīgas pilsētas pašvaldības profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes;
- ✓ 9 Rīgas pilsētas pašvaldības profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes (mākslas un mūzikas izglītības iestādes);
- ✓ 13 Rīgas pilsētas pašvaldības interešu izglītības iestādes;
- ✓ 6 Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras iestādes, tajā skaitā: Rīgas pašvaldības Kultūras iestāžu apvienība ar 9 struktūrvienībām; Rīgas Centrālā bibliotēka ar 26 filiālēm;
- ✓ Rīgas pilsētas pašvaldības sporta iestāde „Rīgas Nacionālā sporta manēža”;
- ✓ Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs.

Pie 20 pašvaldības izglītības iestādēm ir izveidoti brīvā laika pavadīšanas centri.

Departamenta padotības iestādes finanšu līdzekļus saņem no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta, valsts dotācijām, mērķdotācijām, pašu ieņēmumiem, kā arī no ziedojumiem un dāvinājumiem.

Nodrošinot pašvaldības mantas, resursu racionālu un lietderīgu apsaimniekošanu, tika veiktas audita pārbaudes Departamenta padotības iestādēs. Lai uzlabotu un novērstu nepilnības, sakārtotu iestāžu darbību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, Departamenta Audita un revīzijas nodaļa veica vienu tematisko pārbaudi un 31 auditu, iekļaujot tajos izglītības procesa organizācijas, personāla vadības, telpu apsaimniekošanas, finansu vadības un publisko iepirkumu veikšanas pārbaudes. Audita speciālisti sniedza konsultācijas auditējamās iestādēs un turpināja veikt arī nopietnus preventīvos pasākumus iekšējās kontroles sistēmas stiprināšanā, realizojot apmācības izglītības iestāžu vadītājiem, lietvežiem un saimniekiem.

Departaments sniedz metodisku atbalstu arī Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošajām privātajām izglītības iestādēm (izņemot augstskolām).

Mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi

Departaments savā darbībā vadās pēc noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem un rīcības virzieniem, kuri ir noteikti Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam un Rīgas attīstības programmā 2014.–2020. gadam³, kā arī nozaru jomu uzdevumiem un aktivitātēm, saskaņā ar Departamenta 2017.gada darba plānu “RD IKSD 2017.gada darbības mērķi, prioritātes un uzdevumi” un pamatojoties ar Rīcības plānu un Investīciju plānu 2017.–2019. gadam⁴.

Rīgas pilsētas pašvaldība ir izvirzījusi četrus ilgtermiņa attīstības mērķus, kuri ir savstarpēji viens ar otru saistīti un ietekmējoši:

- 1) Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība – IM1;
- 2) Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika – IM2;
- 3) Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide – IM3;

³ 2014.gada 27.maija Rīgas domes lēmums Nr.1173, „Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”.

⁴ 2017.gada 15.decembra Rīgas domes lēmums Nr.642 „Par aktualizētā Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna un Investīciju plāna 2017.-2019.gadam apstiprināšanu”.

4) Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole – IM4.

Saskaņā ar Rīgas pašvaldības plašajām kompetencēm ilgtermiņa mērķu sasniegšanai kopā ir noteikti 19 rīcības virzieni. Savukārt Departamenta darbības prioritātes un galvenie uzdevumi pamatā iekļauti piecos rīcības virzienos.

Rīcības virziena (PRV1) *“Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība”* noteiktie uzdevumi:

- ✓ nodrošināt pirmsskolas vecuma bērnu kvalitatīvas izglītošanas iespējas visām pilsētas ģimenēm;
- ✓ nodrošināt pieejamu un kvalitatīvu pamatizglītību;
- ✓ nodrošināt kvalitatīvu vispārējo vidējo izglītību;
- ✓ nodrošināt vispusīgas interešu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamību;
- ✓ veicināt sabiedrībā izpratni par mūžizglītības nepieciešamību un palielināt iedzīvotāju iesaisti pieaugušo izglītībā.

Rīcības virziena (RV2) *“Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam”* noteiktie uzdevumi:

- ✓ nodrošināt jaunatnes politikas īstenošanas koordināciju pašvaldībā;
- ✓ sekmēt jauniešu nodarbinātības un ekonomiskās patstāvības palielināšanos;
- ✓ nodrošināt atbalstu jaunatnes iniciatīvām un jaunatnes organizāciju darbībai;
- ✓ iesaistīt jaunatni pašvaldības darbībā, uzturot un pilnveidojot vidi līdzdalībai;
- ✓ nodrošināt aktivitātes bērniem un jauniešiem.

Rīcības virziena (RV3) *“Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide”* noteiktie uzdevumi:

- ✓ nodrošināt sabalansētu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem;
- ✓ regulāri organizēt vietējas, nacionālas nozīmes un starptautiskus kultūras pasākumus;
- ✓ veicināt amatiermākslas kolektīvu darbību un iedzīvotāju iesaisti tajos;
- ✓ veicināt esošo kultūras vērtību saglabāšanu un jaunu radīšanu;
- ✓ veicināt iedzīvotāju radošumu un radošu brīvā laika pavadīšanu;
- ✓ atbalstīt kultūras projektu realizāciju;
- ✓ īstenot aktīvu pašvaldības sadarbību kultūrvides attīstībai.

Rīcības virziena (RV4) “*Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm*” noteiktie uzdevumi:

- ✓ veicināt nevalstisko organizāciju un iedzīvotāju iesaistīšanos pašvaldības darbībā (t.sk. brīvprātīgā darbā);
- ✓ veicināt sabiedrības integrācijas procesu, t.sk. attīstīt starpkultūru dialogu un veicināt iecietību;
- ✓ organizēt skaidrojošas, informatīvas un atbalsta aktivitātes jauniebraucējiem;
- ✓ nodrošināt sociālo iekļaušanu dažādām sabiedrības grupām;
- ✓ atbalstīt ģimenes un ģimenes vērtības.

Rīcības virziena (RV5) “*Daudzveidīgas sporta iespējas*” noteiktie uzdevumi:

- ✓ veicināt sabiedrības izpratni par sportošanas pozitīvo ietekmi;
- ✓ nostiprināt Rīgā izveidojušās sporta tradīcijas (t.sk. sporta pasākumu rīkošanā);
- ✓ atbalstīt sporta organizācijas un interešu grupas sporta jomā;
- ✓ organizēt un atbalstīt tautas sporta pasākumus dažādām mērķa grupām;
- ✓ sekmēt augstu sasniegumu sportā iesaistīto personu izaugsmi un līdzdalību starptautiskajās sacensībās;
- ✓ nodrošināt labiekārtotas un drošas sporta infrastruktūras pārklājumu pilsētā, uzlabojot iespējas nodarboties ar sportu apkaimēs.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā rīcības virziena “*Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība*” (RV19) galvenais mērķis ir nodrošināt modernu, uz klientu orientētu publisko pārvaldi, ņemot vērā iespēju un vajadzību daudzveidību. Moderna publiskā pārvalde ievēro labas pārvaldības principus un to raksturo sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā un darbībā, plaša IKT lietošana jeb e-pārvalde un sadarbība dažādos mērogos un līmeņos. Līdz ar to Departamenta aktivitātes daudzviet iekļaujas arī attiecīgā rīcības virziena uzdevumos, piemēram:

- ✓ nepārtraukti pilnveidot pašvaldības sniegtos pakalpojumus un veiktās funkcijas;
- ✓ nodrošināt efektīvu, centralizētu IKT atbalsta funkciju pašvaldībā;
- ✓ nodrošināt regulāru dialogu ar sabiedrību un sekmēt sabiedrības līdzdalību pašvaldības darbībā;
- ✓ veicināt sadarbību starp pašvaldību un apkaimju iedzīvotāju teritoriālajām organizācijām;

- ✓ nodrošināt regulāru sadarbību ar valsts institūcijām un citām pašvaldībām;
- ✓ veicināt daudzpusēju pašvaldības starptautisko sadarbību un veicināt Rīgas pilsētas starptautisko atpazīstamību.

Rīcības virziena nodrošināšana saistīta ar pašvaldības finanšu līdzekļu, mantas un resursu racionālu un lietderīgu apsaimniekošanu, kā arī ar aktuālas informācijas nodrošināšanu iedzīvotājiem.

Lai uzsāktu vai turpinātu rīcības virzienu uzdevumu īstenošanu sekoja konkrētas darbības un aktivitātes, saskaņā ar Departamenta “RD IKSD Rīcības plāns 2017.–2019. gadam” un 2017.gada darba plānu “RD IKSD 2017.gada darbības mērķi, prioritātes un uzdevumi”. Savukārt visi Departamenta kompetences jautājumi būtiski saistīti ar konkrētu programmu finanšu iespējām.

Programmu finansējums

Rīgas pilsētas pašvaldības 2017.gada budžets tika izstrādāts, ievērojot likumu “Par pašvaldību budžetiem”, “Par pašvaldībām”, “Par budžetu un finanšu vadību”, “Par valsts budžetu 2017.gadam”, kā arī nodokļu likumos un citos normatīvajos aktos noteiktās prasības. Atbilstoši faktiskajām Rīgas domes finanšu iespējām un veiktajiem budžeta grozījumiem 2017.gada Departamenta funkciju un mērķu darbības īstenošanai budžets sastādīja 320 833 576 *euro*, tajā skaitā:

- ✓ Rīgas pilsētas dotācija 186,84 miljonu eiro apmērā;
- ✓ Valsts budžeta transferti 112,50 miljonu eiro apmērā – pedagogu atlīdzībai, 5-6 gadīgo bērnu apmācībai, speciālo izglītības iestāžu uzturēšanai, mācību literatūras un līdzekļu iegādei, 1.-4.klašu audzēkņu ēdināšanai/brīvpusdienām, patvēruma meklētāju organizēšanai, profesionālās ievirzes izglītības programmu finansēšanai (konkrēti- sporta pedagogu atlīdzība) un māksliniecisko kolektīvu vadītāju atlīdzībai;
- ✓ Pašvaldības budžeta transferti 6,23 miljonu euro apmērā par sniegtajiem izglītības pakalpojumiem citās pašvaldībās deklarētajiem izglītojamajiem, kuri izglītību apgūst Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs;
- ✓ Departamenta iestāžu ieņēmumi – 15,26 miljons euro, kuros ietilpst vecāku maksas par pārtikas produktiem izglītojamo ēdināšanu pirmsskolas izglītības iestādēs,

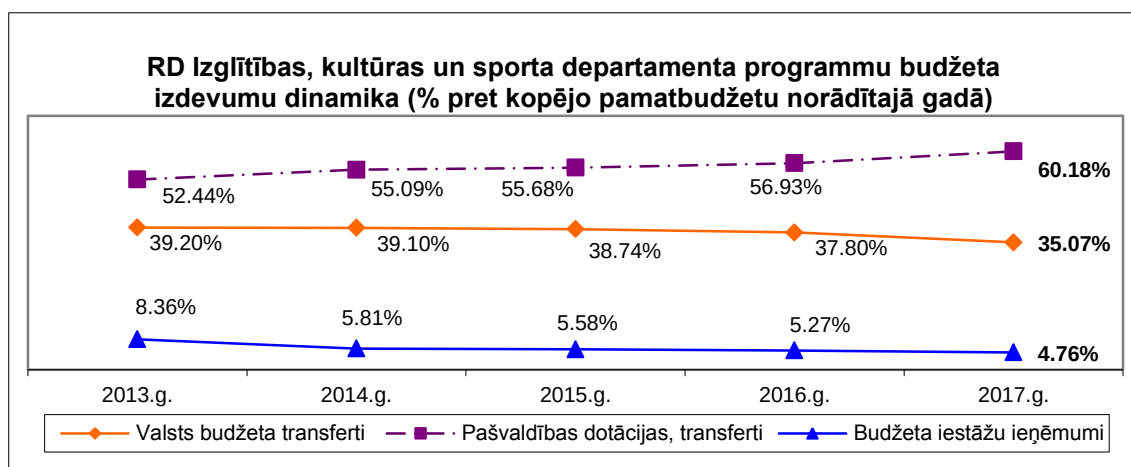
ieņēmumi no Departamenta iestāžu telpu, stadionu, sporta laukumu, baseinu (t.i. sporta bāzes) un inventāra nomu.

Pamatbudžeta lielāko daļu veido pašvaldības dotācijas no Rīgas pašvaldības vispārējiem ieņēmumiem kopā ar pašvaldības budžeta transfertu, kas katru gadu palielinās, savukārt valsts budžeta transferti samazinās un samazinās arī budžeta iestāžu ieņēmumi (skat. 1.attēlu).

2017.gada budžets ir veidots pēc programmu principa, paredzot finansējumu konkrētas budžeta programmas realizācijai⁵. 2017.gadā finanšu administrāšana tika īstenota 32 budžeta programmās:

- ✓ Pirmsskolas bērnu izglītības iestādes programma ar piešķirto finansējumu 73 797 467 euro;
- ✓ Pašvaldības finansējums privāto izglītības iestāžu pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai – 13 569 212 euro;
- ✓ Specializētās pirmsskolas bērnu izglītības iestādes – 6 768 860 euro;
- ✓ Sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas – 129 249 037 euro;
- ✓ Pašvaldības līdzdalība Rīgas privātskolu akreditēto pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu finansēšanā – 303 200 euro;
- ✓ Izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšana – 15 177 635 euro;
- ✓ Internātskolas un sanatorijas internātskolas – 2 211 650 euro
- ✓ Speciālās internātskolas – 14 202 492 euro;

1.attēls

Avots: RD saistošie noteikumi "Par Rīgas pilsētas pašvaldības gada budžetu".

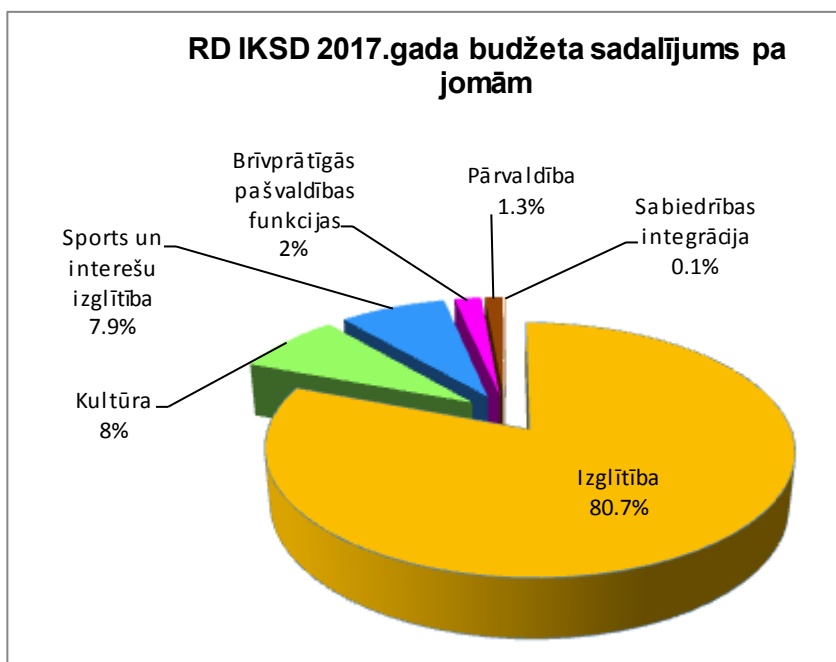
⁵ RD 2016.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.231 un RD 2017.gada 15.novembra saistošo noteikumu Nr.11, 3.pielikums.

- ✓ Sporta un interešu izglītības iestādes – 18 508 865 *euro*;
- ✓ Datortehnikas iegāde – 1 300 850 *euro*;
- ✓ Centralizēto pasākumu īstenošana un pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības pakalpojumiem – 4 993 283 *euro*;
- ✓ Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošana – 4 729 043 *euro*;
- ✓ Departamenta padotībā esošo iestāžu darbinieku obligātās veselības pārbaudes un citi darba devēja izdevumi – 597 515 *euro*;
- ✓ Sabiedrības integrācijas programma – 430 202 *euro*;
- ✓ Rīgas pašvaldības sporta iestāde „Rīgas Nacionālā sporta manēža” – 331 881 *euro*;
- ✓ Sporta pasākumi – 1 666 711 *euro*;
- ✓ Bibliotēkas – 3 317 911 *euro*;
- ✓ Mācību grāmatu un mācību līdzekļu iegāde – 2 091 981 *euro*;
- ✓ Naudas balvas Rīgas sportistiem un viņu treneriem par izciliem sasniegumiem sportā – 41 408 *euro*;
- ✓ Kultūras centri un nami – 7 186 484 *euro*;
- ✓ Konkursi par Rīgas domes finansiālu atbalstu sporta pasākumiem un sporta organizācijām – 171 080 *euro*;
- ✓ Kultūras pasākumi – 4 461 219 *euro*;
- ✓ Atlīdzība amatierkolektīvu vadītājiem un speciālistiem – 2 279 820 *euro*;
- ✓ Bērnu mūzikas un mākslas skolas – 3 906 062 *euro*;
- ✓ Rīgas pilsētas kultūras stratēģijas programma – 259 897 *euro*;
- ✓ Pilsētas pasākumu noformējums – 576 945 *euro*;
- ✓ Festivālu mērķprogramma – 475 115 *euro*;
- ✓ KM dotācija pašvaldības izglītības iestāžu vidējās profesionālās un profesionālās ievirzes māksla, mūzikas un dejas programmu pedagogu darba samaksai un VSA obligātajām iemaksām – 3 314 323 *euro*;
- ✓ Pabalstu izmaksa Rīgas pašvaldības izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem – 872 525 *euro*;
- ✓ Pašvaldības dotācijas Latvijas Okupācijas muzeja atbalstam – 28 458 *euro*;
- ✓ Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments – 3 573 316 *euro*;
- ✓ Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs – 439 129 *euro*.

Salīdzinot ar 2016.gadu vairākām programmām tika palielināts finansējums, piemēram, programmai “Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu skolēnu ēdināšana” pieauga izdevumi par 38%, programmai “Pašvaldības finansējums privāto izglītības iestāžu pirmsskolas izglītības programmu īstenošanā” – 18,7%, programmai “Pilsētas pasākumu noformējums” – 19,7%, programmai “Kultūras centri un nami” – 33,7%. Savukārt 2017.gadā (pret 2016.gada izdevumiem) lielākais finanšu pieaugums 42,9% ir programmai “Kultūras pasākumi”, kas saistīti ar Latvijas valsts simtgades pasākumu sagatavošanas nodrošināšanu.

2. attēls

Jāatzīmē, ka Rīgas pilsētas budžeta viens no lielākajiem pamatbudžeta izdevumu apjomiem ir tieši izglītībai – izglītības iestāžu uzturēšanas un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanas programmām.

Izglītības nozarei gada

sākumā paredzētais izdevumu kopējais apjoms sastādīja vairāk nekā 36% no Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Izglītības izdevumos ir iekļauti Departamenta padotībā esošo izglītības iestāžu izdevumi (t.sk.bērnu mūzikas un mākslas skolu izdevumi), izdevumi izglītības pasākumiem, kā arī RD Īpašuma departamenta izdevumi, kuri saistīti ar izglītības iestāžu remontdarbiem, uzturēšanu un investīciju programmu. No Rīgas pilsētas investīciju programmas izglītības nozarei gada sākumā tika novirzīti vairāk nekā 26 miljoni *euro* (gada beigās 34 miljoni *euro*), kas sastāda 50,6% no visa plānotā investīciju apjoma. Tomēr Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmas apjomi nebija pietiekami, lai nodrošinātu visu nepieciešamo, tāpēc 2017.gadā Rīgas pilsētas budžetā lielāka nozīme bija jaunu attīstības projektu finansēšanā no programmas “Līdzfinansējums Eiropas Savienības

fondiem un citiem projektiem”. Lielākais finansējuma apjoms tika paredzēts izglītības nozarei 16,5 miljoni *euro*, kas sastādīja 40% no programmas izdevumiem. Kā nozīmīgākie programmas projekti ir, piemēram, Rīgas Angļu ģimnāzijas mācību vides infrastruktūras pilnveide, Rīga Franču liceja infrastruktūras pilnveide un energoefektivitātes pasākumi Rīgas pirmsskolas izglītības iestādēs.

2017.gadā finanšu administrēšanas jomā nāca klāt arī vairākas jaunas nebijušas pozīcijas:

- ✓ uzsākta 5.-9. klašu izglītojamo ēdināšanas programmas īstenošana Rīgas pašvaldības dibinātājās izglītības iestādēs un divās Kultūras ministrijas padotībā esošās iestādēs – E.Dārziņa mūzikas vidusskolā un Nacionālā Mākslu vidusskolā;
- ✓ uzsākta ēdināšanas izmaksu kompensācija izglītojamiem, kuri apgūst licencētu pirmsskolas izglītības programmu un atbilst trūcīgas vai maznodrošinātas ģimenes statusam vai ģimenē ir vismaz 3 bērni;
- ✓ uzsākta Latvijas valsts simtgades Rīgas pilsētas pasākumu un projektu apakšprogrammas 2017.–2021. gadam finansēšanas process.

Turpinājās 2016. gada nogalē uzsāktā sadarbība ar RP SIA Rīgas satiksmi par 30 padotības iestāžu nodrošināšanu ar autotransportu (skolas autobuss).

Departamenta daudzfunkcionālā budžeta administrēšanu un resursu pārvaldību nodrošina Finanšu pārvalde, pildot atbalsta funkcijas finanšu pārvaldības jomā atbilstoši valsts, pašvaldības un Departamenta izvirzītajām prioritātēm, kā arī patstāvīgi iniciējot progresīvas finanšu administrēšanas un labas pārvaldības principus.

2. Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība – PRV 1⁶

Rīcības virziens ir vērsts uz visu vecuma grupu iedzīvotājiem, tas paredz veicināt interesi par izglītību, kā arī nodrošināt izglītības pieejamību, piemērotību tirgus vajadzībām un kvalitāti. Šajā Rīgas attīstības virzienā kā prioritātes noteiktas vispārējās izglītības pieejamība atbilstoši sabiedrības vajadzībām, vidējās izglītības kvalitātes paaugstināšana, kvalitatīvas interešu un profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšana un resursu racionāla izmantošana.

Departaments rīcības virziena īstenošanā veica konkrētas darbības un aktivitātes, saskaņā ar noteiktajiem uzdevumiem (*skat. sadaļā “Mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi”*).

Pirmsskolas izglītības pieejamība

Izglītības likums nosaka, ka pirmsskolas izglītība ir pirmā izglītības pakāpe, kurā notiek bērna personības daudzpusīga veidošanās, veselības stiprināšana un sagatavošanās pamatzglītības ieguvei⁷.

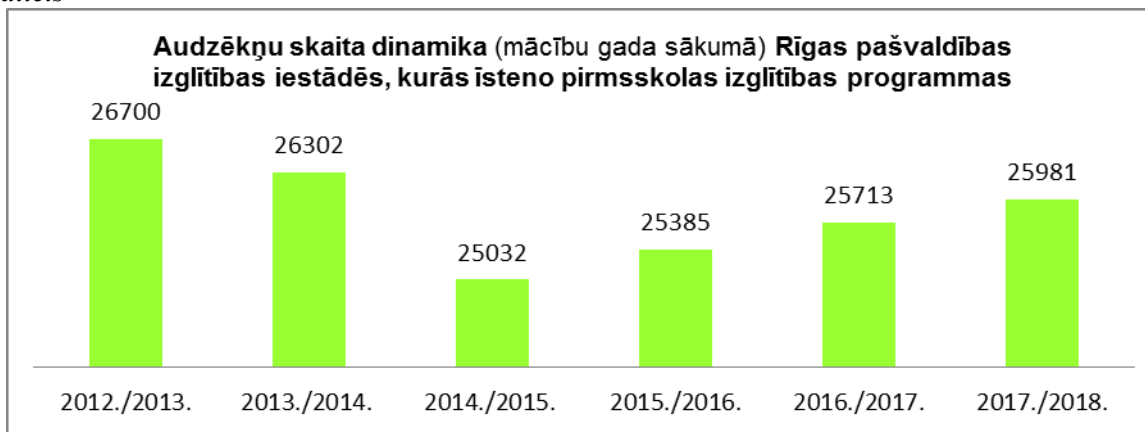

Lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības iespējas mazajiem rīdziniekiem, tika īstenota Rīgas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāžu tīkla paplašināšanas programma. Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā 2017.gadā pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamība tika nodrošināta 150 pašvaldības dibinātajās pirmsskolas izglītības iestādēs. Vienlaikus pirmsskolas izglītības programmas tika īstenotas arī Rīgas pašvaldības 15 vispārizglītojošajās skolās un vienā interešu izglītības iestādē. Kopā pašvaldības izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības programmas apguve tika nodrošināta 25981 bērnam (skat. 3.attēlu), saskaņā ar pirmsskolu izglītības iestāžu 2017.gada septembrī sniegto informāciju Valsts Izglītības Informācijas sistēmā (turpmāk tekstā – VIIS).

⁶ PRV1 – Rīgas attīstības programmas rīcības virziena kods.

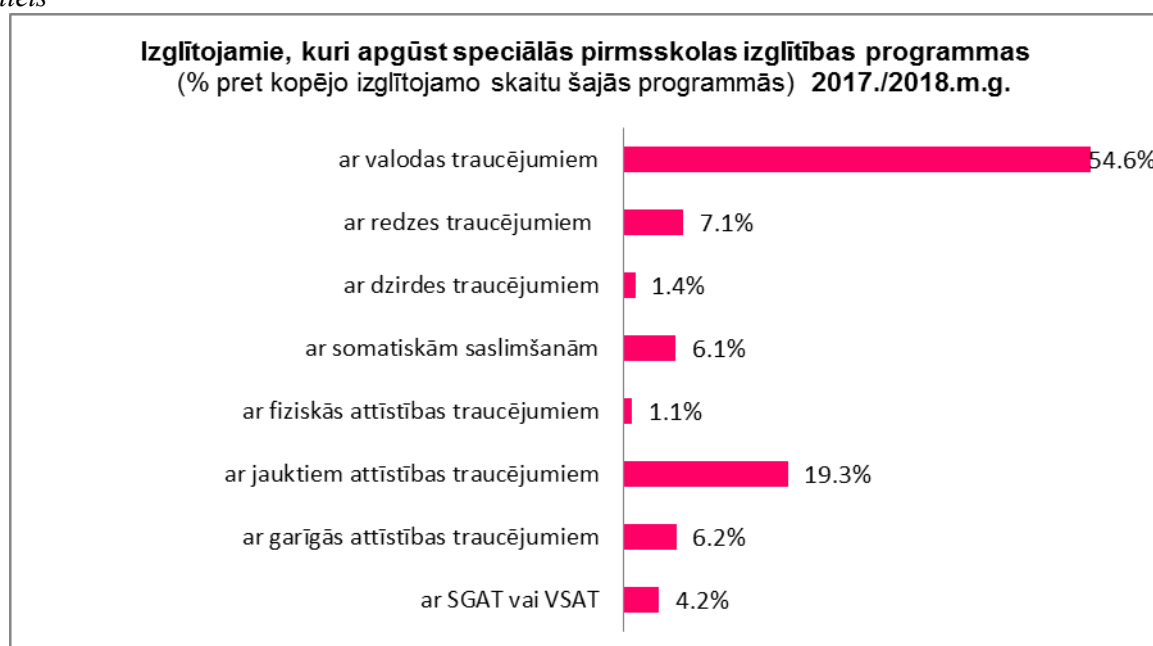
⁷ 1998.gada 17. novembra likums “Izglītības likums”.

3.attēls

Rīgas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāžu tīkla paplašināšanas programmas ietvaros Rīgas 251.pirmsskolas izglītības iestādē “Mežciems” tika atvērta viena papildu grupa vispārējās pirmsskolas izglītības programmā 20 audzēkņiem un Rīgas 95.vidusskolā papildu divas grupas vispārējās mazākumtautību pirmsskolas izglītības programmā 40 audzēkņiem. Turpinājās arī iepriekš uzsāktā pirmsskolu grupu proporciju palielināšana izglītības pakalpojuma pieejamībai valsts valodā, atverot kopā 23 grupas. Lai nodrošinātu atbilstošu mācību vidi šajās grupās tika izlietoti 60 671 eiro, savukārt personāla valsts valodas prasmes pilnveidošanai tika ieguldīti 20 000 eiro. Rezultātā pirmsskolas izglītības programmas 79 izglītības iestādēs tiek apgūtas latviešu valodā, 45 izglītības iestādēs – mazākumtautību valodās un 42 izglītības iestādēs – gan latviešu valodā, gan mazākumtautību valodās. Pirmsskolas izglītības programmu apguve 57% pirmsskolas vecuma bērniem notiek grupās ar latviešu valodu, savukārt 43% bērni īsteno mazākumtautību pirmsskolas izglītības programmas. Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestādēs tiek īstenotas arī speciālās pirmsskolas izglītības programmas (skat 4.attēlu), kurās ar dažādām īpašām vajadzībām ir 5,4% bērnu (% pret kopējo bērnu skaitu pirmsskolu izglītības programmās). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu kopējais audzēkņu skaits speciālās pirmsskolas izglītības programmās ir samazinājies par 0,1%. Tomēr būtisks pieaugums ir vērojams divās speciālās pirmsskolas izglītības programmās – speciālā pirmsskolas izglītības programmā izglītojamajiem ar valodas traucējumiem un speciālā pirmsskolas izglītības programmā izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (ar SGAT vai VSAT) .

4.attēls

2017.gadā turpinājās darbs pie kompetenču pieejā balstīta izglītības satura. Tā, piemēram, Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde “Viršu dārzs” īsteno mācību satura aprobāciju projektā “Kompetenču pieēja mācību saturā”, un sadarbībā ar šo pirmsskolu noorganizēti semināri Rīgas pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem, viņu vietniekiem un metodiķiem par kompetencēs balstītā jaunā mācību satura ieviešanu.

Nozīmīga aktivitāte aizvadītajā gadā bija Rīgas pirmsskolas izglītības pedagogu konference “Sadarbības pieejā balstīta pedagogu profesionālā izaugsme pirmsskolā”, kuras tēma simbolisti jau ievadīja skolotājus ceļā uz izglītības satura reformu. Līdz konferencei skolotāji darbojās 20 tematiskajās mērķgrupās, aptverot 53 izglītības iestādes, tajā skaitā arī 10 skolas. Pirms konferences seminārus, radošo grupu pedagogu labās prakses prezentācijas, apmeklēja ap 200 interesentu. Pedagoģiskās pieredzes popularizēšanai pedagogi izveidoja metodiskos materiālus Rīgas domes Vienotās informācijas sistēmas universālajā darba vidē (turpmāk - UDV), “Zināšanu bāze” sadaļā. Šos metodiskos materiālus var izmantot jebkurš Rīgas pedagogs.

Pirmsskolas izglītības iestādēs sekmēts starpkultūru dialogs starp latviešu un mazākumtautību pirmsskolas pedagogiem, vecākiem un bērniem – aprobēti vairāki darbības un sadarbības modeļi, veicinot gan valsts valodas apguvi, gan iepazīstoties ar citu valstu pieredzi un izmantotajām mācību metodēm Eiropas Savienības līdzfinansētajos projektos.

Departaments turpināja sadarbību ar Latvijas SOS Bērnu ciematu asociāciju un centru “Dardedze”, īstenojot programmu “Bērniem drošs un draudzīgs bērnudārzs”. Programma balstīta uz speciālu apmācību un komandas izveidi, centrējoties uz bērnu vajadzībām vērstu pieeju. Turklāt sadarbojoties pirmsskolas darbiniekiem un bērna vecākiem, e-vidē tika izveidots izvērtēšanas instruments bērnu sociālpsiholoģisku problēmu agrīnai identificēšanai un risināšanai. Preventīvā programma veidota, kā četru soļu programma:

- ✓ 1.solis ir Džimbas drošības programma “Par drošu bērnību”;
- ✓ 2.solis – tālākizglītības programma “Laboratorija pedagogiem”;
- ✓ 3.solis ir metodikas nodrošināšana e-vidē;
- ✓ 4.solis – iestādes drošības protokola izstrāde “Bērniem drošs un draudzīgs bērnudārzs”.

Džimbas drošības programma ir īstenota jau 46 Rīgas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs. Šo pirmsskolu audzēkņiem stāsta viņiem saprotamā, uztveramā veidā par personīgo drošību un uzvedību saskarsmē ar citiem cilvēkiem. Bērni iegūst spēju atpazīt bīstamību vidē un attiecībās, prasmes pasargāt sevi un lūgt palīdzību. Savukārt, vecākiem tiek atvieglots uzdevums iemācīt bērnam ar drošības jautājumiem saistītas dzīves iemaņas.

Viena no nopietnākajām problēmām, ar kuru saskaras pirmsskolu pedagogi, ir bērnu uzvedības traucējumi. Lai sniegtu kompleksu atbalstu gan bērniem, gan viņu vecākiem un skolotājiem, sadarbībā ar biedrību “Latvijas Kognitīvi biheiviorālās terapijas asociācija” tika īstenota semināru programma “Uzvedības terapija un sociālo prasmju trenēšana 4 līdz 7 gadus veciem bērniem ar uzvedības problēmām”.

Rīgas domes saistošie noteikumi “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju”⁸ nosaka:

- ✓ pirmsskolas vecuma bērnu reģistrācijas kārtību Rīgas pilsētas pašvaldības finansēta pirmsskolas izglītības pakalpojuma saņemšanai;
- ✓ kārtību, kādā bērnu nodrošina ar vietu pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno vispārējās pirmsskolas izglītības programmu;

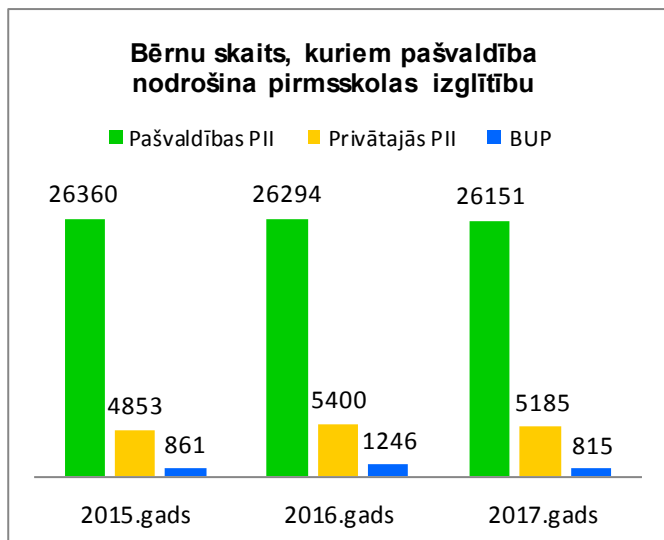
⁸ RD 2016.gada 16.februāra saistošie noteikumi Nr.191 un RD 24.01.2017. saistošie noteikumi Nr.243 un RD 24.01.2018. saistošie noteikumi Nr.22 “Grozījumi RD 2016.gada 16. februāra saistošajos noteikumos Nr.191 “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju””.

- ✓ kārtību, kādā pašvaldības sedz privātajai izglītības iestādei, kas īsteno licencētu pirmsskolas izglītības programmu, izmaksas par pirmsskolas izglītības programmas īstenošanu.

Tāpat kā līdz šim, bērnu rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi iespējams reģistrēt gan elektroniski portālā www.eriga.lv, izmantojot pakalpojumu “Reģistrācija pirmsskolai”, gan vecākiem vai bērna likumiskajam pārstāvim ierodoties noteiktajās reģistrācijas vietās (Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrā, Departamentā, Rīgas pilsētas dzimtsarakstu nodaļās). Saistošo noteikumu normas nosaka, ka vienu bērnu var reģistrēt ne vairāk kā trijās izglītības iestādēs, kuras nodrošina pirmsskolas izglītības programmas apguvi, kā arī pašvaldības finansētu vai līdzfinansētu pirmsskolas izglītības pakalpojumu bērnam nodrošina ne ātrāk kā no pusotra gada vecuma. Katru gadu bērnu skaits, kuri reģistrēti rindā un nav nodrošināti ar vietu pirmsskolas izglītības programmas apguvei samazinās, jo ir saglabāts pašvaldības līdzfinansējums privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm un ir pieejams arī bērnu uzraudzības pakalpojums, saskaņā ar RD saistošajiem noteikumiem⁹. Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam un līdzfinansējuma apmēru par vienu bērnu. Līdzfinansējums ir paredzēts bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējam, kurš ir reģistrēts normatīvajos aktos par bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanu noteiktajā kārtībā, par pilna laika (ne mazāk kā astoņas stundas dienā) bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanu darba dienās bērna dzīvesvietā vai citā piemērotā vietā ārpus bērna dzīvesvietas Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā, ja bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējam ar bērna likumisko pārstāvi ir noslēgts līgums par bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanu. Šāds līdzfinansējums paredzēts bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšanai bērniem no pusotra gada vecuma līdz brīdim, kad bērns Rīgas pilsētas pašvaldības noteiktajā kārtībā tiek iekļauts pretendentu sarakstā uzņemšanai Pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu.

⁹ RD 2016.gada 17.maija saistošie noteikumi Nr.204 “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam”.

5.attēls

Pirmsskolas izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšanai Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā Departaments noslēdza sadarbības līgumus ar 138 privātajām izglītības iestādēm (skat. <http://www.iksd.riga.lv/katalogs/>), tādējādi līdz 2017.gada beigām 5185 bērniem nodrošināja pašvaldības līdzfinansējumu. Bez tam tika

noslēgti sadarbības līgumi ar privātiem bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem, kuri pieskatīja 815 mazuļus. Savukārt 2017.gada beigās Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības programmas apguva 26151 bērns (skat. 5.attēlu).

Lai nodrošinātu prasībām atbilstošu un komfortablu vidi izglītības pakalpojumu sniegšanai, Rīga dome izglītības nozarei iedala ievērojamus līdzekļus investīcijām, saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmu 2017.gadam.¹⁰ Rīgas pašvaldības izglītības iestāžu (t.sk. pirmsskolu izglītības iestāžu) rekonstrukciju un renovāciju darbu investīciju projektu pasūtītājs ir RD Īpašuma departaments.

2017.gadā dažāda veida remontdarbi tika veikti 81 pirmsskolas izglītības iestādē, tajā skaitā 15 pirmsskolās notika rotaļu laukumu uzstādīšana, 6 – nojumju uzstādīšana, 1 – ceļiņu atjaunošana, 6 – virtuvju atjaunošana, 9 pirmsskolās atsevišķu telpu atjaunošana (aktu

¹⁰ RD 2016.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.231 un RD 2017.gada 15.novembra saistošo noteikumu Nr.11, 7.pielikums.

zāles, gaiteni, vingrošanas telpas), kā arī atjaunotas 17 grupu telpas un 11 kāpņu telpas. Savukārt energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi veikti 31 pirmsskolā.

Rīgas pašvaldības pirmsskolu izglītības iestāžu materiālās bāzes pilnveidošana tika nodrošināta arī no Departamenta budžeta programmas “Datortehnikas iegāde” un apakšprogrammas “Inventāra iegāde izglītības iestādēm”. Sadarbībā ar RD ITC 2017.gadā pirmsskolām tika piegādāti 162 datori, 162 portatīvie datori, 162 multimediju projektori, 161 krāsu multifunkcionālās drukas iekārta un 12 pirmsskolas izglītības iestādēs veikti tīklu ierīkošanas un modernizācijas darbi.

Savukārt 21 pirmsskolas izglītības iestādei piešķirts finansējums inventāra iegādei: ar mīksto inventāru nodrošinātas 15 pirmsskolas, ar virtuves inventāru – 3, ar saimniecības pamatlīdzekļiem – 19, ar teritorijas uzkopšanas mašīnu – 3, ar datortehniku 2 pirmsskolas un 11 pirmsskolas saņēma papildus mācību līdzekļus.

Protams, iestādes vide un nodrošinātā materiālā bāze stimulē veiksmīgu darbu, tomēr pamatā ir prasmīgs, sirsnīgs un savu darbu mīlošs pedagogs. Tāpēc Departaments jau septīto gadu apbalvoja labākos pirmsskolas izglītības iestāžu darbiniekus. Balvas labākajiem darbiniekiem tiek pasniegtas, lai sekmētu sistēmisku Rīgas pirmsskolu darbinieku ieguldījuma izvērtēšanu, motivētu darbiniekus darba kvalitātes paaugstināšanai, kā arī, lai izteiktu atzinību par sasniegumiem un ieguldījumu pirmsskolas izglītībā un tās attīstībā Rīgā. Rīgas pašvaldības balvu pasniegšanas ceremonijā nominācijā “Par ieguldījumu pirmsskolā” balvas piešķirtas pieciem labākajiem Rīgas pirmsskolu pedagogiem, nominācijā “Par ilggadēju darbu profesijā” tika sveikti arī pieci Rīgas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieki. Savukārt galveno, Martas Rinkas balvu “Mūžs veltīts bērniem”, 2017. gadā saņēma Rīgas pirmsskolas izglītības iestādes “Annele” vadītājas vietniece Dagnija Vigule (skat. <https://pasvaldiba.riga.lv/.../2017/.../..>).

Pamatizglītības un vidējās izglītības pieejamība

Departaments nodrošina Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas iedzīvotāju iespēju iegūt vispārējo pamatizglītību un vispārējo vidējo izglītību, pārzina un vada izglītības procesu un metodisko darbu Departamenta padotībā esošajās skolās.

2017.gadā Departaments turpināja darbu pie Rīgas pašvaldības skolu tīkla un izglītības programmu pilnveidošanas pasākumu īstenošanas:

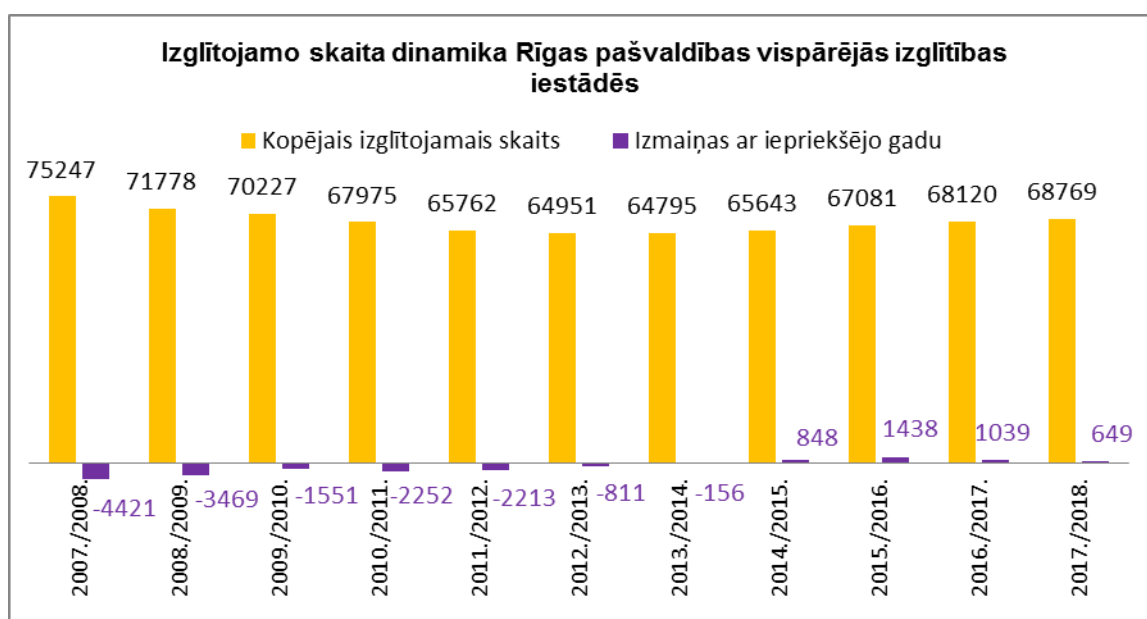
- ✓ nodrošināta Rīgas 64. vidusskolas mācību procesa realizēšana divās ēkās – Ūnijas ielā 93 un Burtnieku ielā 34;
- ✓ Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskola, kas līdz šim atradās divās ēkās, pēc renovācijas atrodas vienā ēkā Bruņinieku ielā 24A;
- ✓ Rīgas Mūzikas internātvīdusskolas mācību process, kas līdz šim notika trijās ēkās, nodrošināts divās ēkās – Kalnciema ielā 160 un Šampētera ielā 98;
- ✓ likvidēta Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzija un tās izglītības programmu tālāka īstenošana notiek Rīgas 64.vīdusskolā un Rīgas 84.vīdusskolā;
- ✓ uzsākot 2017./2018.mācību gadu Rīgas 49.vīdusskolā un Rīgas 64.vīdusskolā tika likvidētas mācības otrajā maiņā.

2017./2018.mācību gada sākumā izglītības programmu īstenošanu uzsāka 114 Rīgas pašvaldības vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādes, no tām 87 vīdusskolas (t.sk. ģimnāzijas un vakarskolas), 23 pamatskolas un 4 sākumskolas. No kopējā skolu skaita 4 speciālās skolas un 10 internātskolas, no kurām 8 ir speciālās internātskolas. Rīgas pašvaldības 58 vispārējās izglītības iestādēs izglītības programmas īsteno latviešu valodā, 43 – mazākumtautību valodās un 13 skolās izglītības programmas notiek gan latviešu valodā, gan mazākumtautību valodās. Rīgas pašvaldības skolās 35136 izlītojamie izglītības programmas apgūst latviešu valodā un 33633 izlītojamie izglītības programmas apgūst mazākumtautību valodās. Pamatā mazākumtautību izglītības programmas tiek īstenotas krievu valodā, kas sastāda 97,9%, bet 2,1% izlītojamie izglītības programmas apgūst citās mazākumtautību valodās (baltkrievu, poļu, ukraiņu).

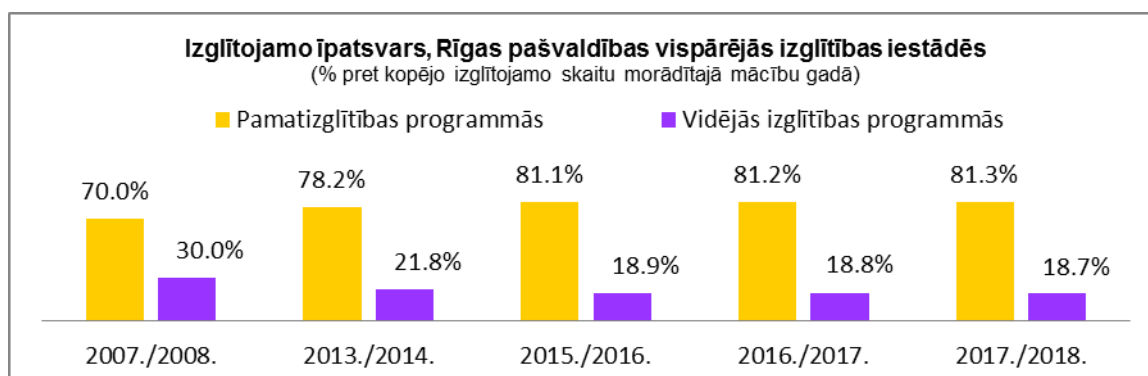
Vienlaikus, lai sekmētu no ārvalstīm ieceļojušo personu un reemigrantu bērnu iekļaušanos skolas vidē, Rīgas pašvaldība sniedza īpašu atbalstu, piešķirot papildu finansējumu latviešu valodas stundu apmaksai katram bērnam, kurš mācās pašvaldības dibinātajā skolā. 2017.gadā pirmajā pusgadā šādu atbalstu saņēma 185 skolēni no 40 Rīgas skolām un otrajā pusgadā – 195 skolēni no 64 Rīgas skolām. Ar katru gadu skolēnu – jauniebraucēju un reemigrantu skaits palielinās un šādi bērni ienāk gandrīz katrā skolā. Lai palīdzētu skolotājiem labāk izprast attiecīgo situāciju un izvēlēties veiksmīgākās metodes darbā ar bērniem, Departaments organizēja seminārus "Ieguvumi un izaicinājumi darbā ar jauniebraucējiem". Piecos semināros 94 skolotāji saņēma Valsts valodas centra speciālistu norādes, kā strādāt ar jauniebraucējiem, kur izgūt materiālus, kā arī uzklausa ieteikumus no skolotājiem, kuri jau vairākus gadus strādā ar skolēniem no citām valstīm.

2017./2018.mācību gada sākumā Rīgas pašvaldības vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs izglītības programmu īstenošanu uzsāka 68769 izglītojamie (saskaņā ar skolas VS_pārskata informāciju VIIS), kas ir par 1% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Analizējot notikušās izglītojamo skaita izmaiņas Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (skat. 6.attēlu), redzams, ka izglītojamo skaits līdz 2013./2014.mācību gadam katru gadu samazinājās, bet sākot ar 2014./2015.mācību gadu vērojama tendence, ka Rīgas pašvaldības skolās izglītojamo skaits nedaudz pieaug, Tomēr šis šķietamais pieaugums jau divus gadus samazinās.

6.attēls

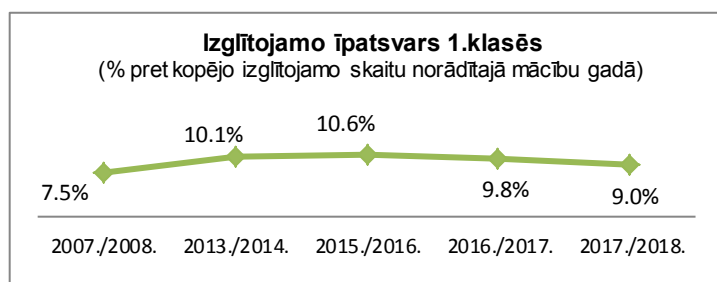

7.attēls

Vispārējās pamatizglītības programmās izglītojamo skaits (1.-9.klasēs) pēdējos gados nedaudz pieaug un tas sastāda 81,3% no kopējā izglītojamo skaita Rīgas pilsētas pašvaldības skolās. Savukārt negatīva tendence ir vērojama vidusskolas klasēs, jo izglītojamo skaits, kuri apgūst vidējās izglītības programmas, katru gadu samazinās, un tas sastāda 18,7% no kopējā izglītojamo skaita (skat. 7.attēlu). 2017./2018. mācību gadā tieši nepietiekama skolēnu skaita dēļ deviņās Rīgas pašvaldības skolās netika atvērtas 10.klases: Rīgas 19.vidusskolā, Rīgas 29.vidusskolā, Rīgas 31.vidusskolā, Rīgas 37.vidusskolā, Rīgas 41.vidusskolā, Rīgas 69.vidusskolā, Rīgas 85.vidusskolā, Rīgas Kristīgā vidusskolā un Rīgas Mūzikas internātvīdusskolā.

8.attēls

Bērnu uzņemšana 1.klasē Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, kas īsteno pamatizglītības programmas notiek saskaņā ar Rīgas domes saistošajiem noteikumiem¹¹.

Rezultātā 2017./2018.m.g. Rīgas pilsētas pašvaldības 104 skolās tika atvērta 281 pirmā klase un tajās uzņemti 6173 izglītojamie, kas ir par 7,5% mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā, un diemžēl, bērnu skaita samazinājums 1.klasēs vērojams jau no 2015./2016. mācību gada (skat. 8.attēlu). Izglītojamo uzņemšana 1.klasēs nenotiek 10 Rīgas pilsētas pašvaldības skolās, t.i. 5 Rīgas Valsts ģimnāzijās un 5 Rīgas vakara vidusskolās.

¹¹ RD 27.01.2015. saistošie noteikumi Nr.137 "Par kārtību, kādā reģistrējami iesniegumi par bērna uzņemšanu 1.klasē Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestādēs".

Ja izglītības iestādē izglītojamo skaits klasē ir mazāks par noteikto skaitu, tad iestāde veido apvienotās klases, ievērojot, ka apvieno ne vairāk kā divas klases. Tā izglītības programmas 1.klasēs tika īstenotas arī apvienotajās klasēs, jo mācību gada sākumā bija 265 klašu-komplekti. Savukārt visās Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs 2017./2018.mācību gadā izglītības programmas tika īstenotas 3075 klasēs, bet klašu-komplektu skaits bija 2905. Izglītības programmu apgūšana apvienotajās klasēs vairāk tiek īstenotas vispārizglītojošajās skolās bērniem ar īpašām vajadzībām. Rīgas pilsētas pašvaldības skolās 3253 izglītojamie apgūst kādu speciālo pamatizglītības vai speciālo vidējās izglītības programmu, no tiem 1.klasēs šīs programmas apgūst 413 izglītojamie.

Departaments arī 2017.gadā turpināja sadarbību ar Rīgas administratīvās teritorijas privātajām izglītības iestādēm, kurās mācās Rīgas pilsētā deklarētie skolēni un kuras īsteno licencētas un akreditētas pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas, saskaņā ar MK noteikumiem¹². Pašvaldības budžetā piešķirtais līdzdalības finansējums 303200 *euro* apmērā tika sadalīts 37 privātajām izglītības iestādēm.

Lai nodrošinātu izglītības iestādēs mūsdienīgu izglītības vidi un mācību procesu Departamenta padotības vispārizglītojošajām skolām piegādāti 729 datori, kā arī nodrošināta piegādāto datoru pieslēgšana tīklam un vienlaikus veikta tīklu izbūve 29 skolās. Bez tam tika piešķirts finansējums vēl 16 skolām un tai skaitā plānotie skolu tīkla pilnveidošanas pasākumi varēja notikt arī skolās, kur veikti remontdarbi.

Pēc RD Īpašuma departamenta pasūtījuma 2017.gadā dažāda veida remontdarbi notika 84 skolās, tajā skaitā 2 skolās notika izglītības iestāžu ēku kompleksa renovācija un teritoriju labiekārtošanas darbi, sporta laukumu izbūve un teritorijas labiekārtošana ar fizisko aktivitāšu iekārtām – 7 skolās, energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi – 4 skolās, atsevišķu izglītības iestāžu ēku izlases veida renovācijas darbi – 7 skolās, vēsturisko fasāžu atjaunošana – 2 skolās, uguns aizsardzības sistēmu izbūve – 16 skolās, sporta un aktu zāļu atjaunošana – 4 skolās, ģērbtuvju un pagraba telpu atjaunošana – 6 skolās, žogu nomaiņa – 3 skolās, celiņu atjaunošana – 7 skolās un 4 skolās notika inženiertīklu nomaiņas darbi.

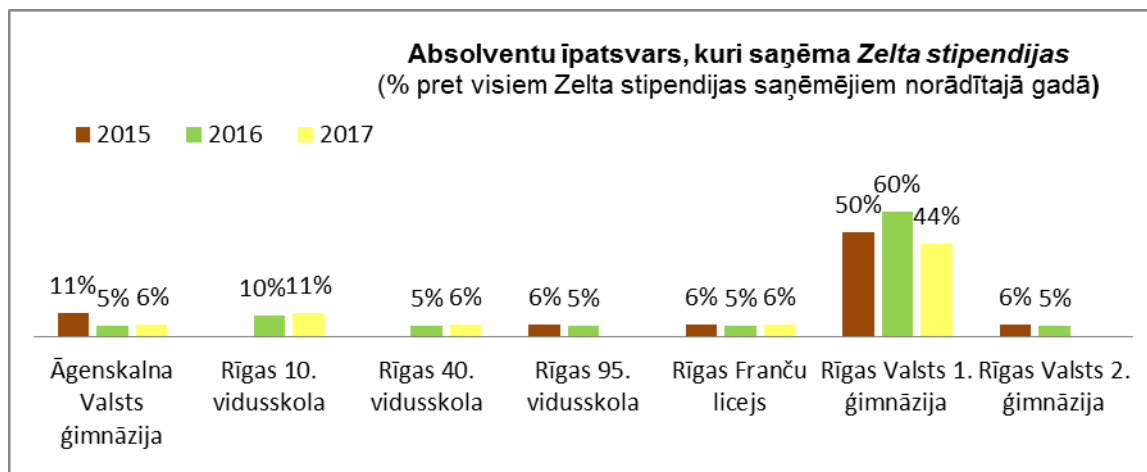
¹² Ministru kabineta 13.09.2001. noteikumi Nr.399. „Noteikumi par vispārējās vidējās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo (gadā)”

Departaments 2017.gadā veicināja pedagogus izmantot mācību procesā e-mācību vidi jeb “mācību mākonī” ([www.iksd.rig.lv /e-skola mācību mākonis/](http://www.iksd.rig.lv/e-skola_macibu_makonis/)), un tas ir nodrošināts visām Departamenta padotībā esošajām vispārizglītojošām skolām, izmantojot *mykoob* vai *E*-klases autorizāciju.

Kā ik gadu, tika nodrošināta Rīgas skolēnu dalība zinātniskās pētniecības konferencē. Pierīgas un Rīgas reģiona konferencē piedalījās 544 skolēni, no kuriem 438 pārstāvēja 51 Rīgas skolu. 193 darbu autori tika izvirzīti dalībai valsts konferencē, no kuriem 159 bija Rīgas skolu skolēni. Arī valsts konferencē Rīgas vidusskolēni uzrādīja augstus rezultātus. Ar pirmās pakāpes diplomiem apbalvoti 13 darbu autori, 23 autori – ar otrās pakāpes diplomiem un vēl 23 darbu autori saņēma trešās pakāpes diplomus. Rīgas skolēni ieguva godalgotas vietas visās sekcijās, izņemot – Vides zinātņu sekciju. Lai informētu Rīgas skolu skolotājus un skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vadītājus par jaunajām vadlīnijām skolēnu zinātniskās pētniecības darbu izstrādē un vērtēšanā, 2017.gada 9.novembrī LU Dabaszinātņu akadēmiskajā centrā notika seminārs – tikšanās ar vadlīniju autoriem. Semināru apmeklēja 46 Rīgas skolu pedagogi. Latvijas skolēnu 42. zinātniskās pētniecības darbu konferences nolikums paredz, ka konferencē ar saviem darbiem var piedalīties arī pamatskolas posma skolēni. Lai rosinātu skolotājus vadīt darbus un iesaistīt zinātniskās pētniecības darbu izstrādē 7.- 9.klašu skolēnus, Rīgas skolotājiem tika organizēti 16 stundu kursi par skolēnu zinātniskās pētniecības darbu izstrādi pamatskolā. Kursus apmeklēja un prasmes pilnveidoja 49 pedagogi.

Pēdējos gados arvien lielāka nozīme tiek pievērsta bilingvālās izglītības kvalitātes izvērtēšanai Rīgas skolās, tādēļ Departaments organizēja konferenci ”Bilingvāla izglītība Rīgas skolās: rezultāti un perspektīvas”, kā arī *EDURIO* aptauju Rīgas mazākumtautību skolu 8.klašu skolēniem, pedagogiem un vecākiem. Iegūtie rezultāti tika prezentēti konferencē un skolām tika sniegta atgriezeniskā saite tālākās darbības uzlabošanai bilingvālās izglītības nodrošināšanā.

Lai novērtētu Rīgas pedagogu darbu un skolēnu sasniegumus, 2017. gadā tika pasniegta balva “Zelta pildspalva” 15 labākajiem galvaspilsētas pedagogiem un balva “Zelta stipendija” 18 izcilākajiem Rīgas skolu absolventiem.

Rīgas domes “Zelta stipendijas” piešķir skolēniem par izcilām zināšanām un augstiem sasniegumiem pilsētas, valsts un starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs un zinātniski pētniecisko darbu konkursos. Jau vairākus gadus, kā līdere ir Rīgas Valsts 1. ģimnāzija, no kuras ir visvairāk *Zelta stipendiju* ieguvēji (skat. 9.attēlu). Absolventi, kuri saņēma *Zelta stipendiju* ir beiguši arī citas Rīgas pilsētas pašvaldības skolas, kā piemēram, Rīgas 10.vidusskolu, Āgenskalna Valsts ģimnāziju, Rīgas Franču liceju, Rīgas 40.vidusskolu un citas.

Savukārt Rīgas pašvaldības balvu “Zelta pildspalva” skolotāji saņēma par radošu, inovatīvu un profesionālu pedagoģisko darbu, kā arī par ieguldījumu skolēnu izglītošanā un audzināšanā. *Zelta pildspalvas* ieguvēji nāk no dažādām Rīgas pilsētas pašvaldības skolām, bet ir katru gadu tādas skolas, no kurām pedagogi tiek apbalvoti biežāk, piemēram, Āgenskalna Valsts ģimnāzija, Rīgas 40.vidusskola, Rīgas 64.vidusskola, Rīgas 72.vidusskola, Rīgas Valsts 1.ģimnāzija, Rīgas Valsts 2.ģimnāzija, Rīgas Valsts 3.ģimnāzija, Rīgas Valsts vācu ģimnāzija un Rīgas Zolitūdes ģimnāzija.

Rīgas pašvaldības vispārizglītojošajās izglītības iestādēs 2017./2018.m.g. pavisam strādāja 7463 pedagogi (saskaņā ar skolas VS_pārskata informāciju VIIS). No tiem 90,42% ir ar augstāko pedagoģisko izglītību, 5,91% ar kādu citu augstāko izglītību, 0,32% ar vidējo pedagoģisko un 0,74% ar vidējo profesionālo, bet 2,61% pedagogu ir ar vidējo vispārējo izglītību un no tiem 89 % mācās un iegūst augstāko pedagoģisko izglītību. Salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu Rīgas pašvaldības skolās ir vērojama neliela pozitīva tendence pedagogu sastāvā, jo skolās par 8,2% ir vairāk

jaunu pedagogu. No kopējā pedagogu skaita 2017./2018.m.g. tie ir 13,14% (12,25% - 2016./2017.m.g.). Tomēr praktiski visu gadu ir pieejamas amatu vakances izglītības iestādēs (vairāk pirmsskolās) (skat. <http://www.iksd.riga.lv>).

Departaments uzsāka trīs vērienīgus Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) atbalstītu projektu īstenošanu. 2017. gadā tika sagatavoti un noslēgti trīspusējās sadarbības (izglītības iestāde, Departaments, Valsts izglītības satura centrs) līgumi par ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” aprobāciju. Līdz ar to Departaments nodrošināja atbalsta sniegšanu pilotskolu (Rīgas Teikas vidusskola, Rīgas Zolitūdes ģimnāzija, Mežciema pamatskola, Rīgas Valsts 3.ģimnāzija, Rīgas Franču licejs un Rīgas internātvidusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem) pedagogu komandām līdzdalībai mācībās par caurviju kompetencēm, noorganizēja Rīgas skolu iesaistīšanu dokumenta “Izglītība mūsdienīgai lietpratībai: mācību satura un pieejas apraksts” sabiedriskajā apspriešanā, kā arī novadīja Rīgas skolu direktoru vietnieku seminārus par kompetencēs balstīta jaunā mācību satura ieviešanu un skolu vadības komandu lomu pārmaiņu vadībā. Tāpat Departaments noslēdza arī sadarbības līgumu ar Valsts izglītības satura centru par ESF projekta “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” īstenošanu Rīgas vispārējās izglītības iestādēs, kur piedalās 34 izglītības iestādes.

Atskaides gadā tika sagatavots arī sadarbības (Departaments, Izglītības kvalitātes valsts dienests) līgums par ESF projekta “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” īstenošanu Rīgas vispārējās izglītības iestādēs, iepriekš veicot esošās situācijas izpēti. Pēc 2017.gada jūnijā apkopotajiem skolu datiem vismaz 3077 izglītojamajiem būtu nepieciešams individuālais atbalsts priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu raksturojošo risku samazināšanai. 2017.gada oktobrī ESF projekta īstenošanu ir uzsākušas 34 izglītības iestādes un individuālais atbalsts ir sniegts 700 izglītojamajiem. ESF projekta īstenošana ir līdz 2022.gadam un pakāpeniski projektā tiks iesaistītas visas Rīgas vispārējās izglītības iestādes.

Lai mērķtiecīgi sasaistītu skolēnu zināšanas, intereses un spējas ar turpmākās izglītības izvēli, jau piekto gadu tika īstenoti plaša mēroga Karjeras nedēļas pasākumi: 7 konkursi “Profesiju sīrups”, konkurss speciālo skolu skolēniem “Profesiju portfelis” un atvērtais pilsētas pasākums Rīgas Mākslas telpā “Iespēju medības”. Turpinājās

sadarbība ar Biznesa izglītības biedrību “Junior Achievement of Latvia”, otro reizi organizējot Rīgas skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgu.

Kā arī sniegts atbalsts karjeras izglītības īstenošanai skolās, organizējot divus izglītojošus un vienu pieredzes apmaiņas semināru skolu atbildīgajiem par karjeras izglītību un pedagogiem karjeras konsultantiem. 35 pedagogiem bija iespējams piedalīties pieredzes apmaiņas seminārā Zemgales reģionālā Kompetenču attīstības centrā Jelgavā.

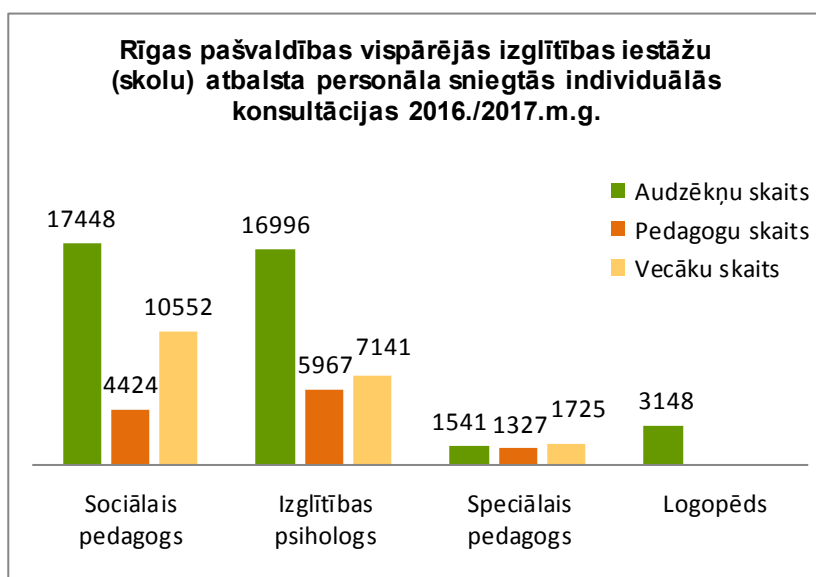
Uzsākts arī nozīmīgs ESF projekts “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. Izskatīti un izvērtēti skolu pieteikumi projektam un organizēti divi semināri skolu atbildīgajiem par karjeras izglītību un pedagogiem karjeras konsultantiem par projekta prasībām un karjeras attīstības atbalsta pasākumu plānu sastādīšanu. Projekta iesaistīto skolu sarakstā tika iekļautas 44 skolas un darbu uzsāka 87 pedagogi karjeras konsultanti.

Nozīmīgs darbs Departamentā tiek veltīts izglītības iestāžu vadības kapacitātes stiprināšanai un kompetenču attīstīšanai, tādēļ tika izstrādāta skolu direktoru profesionālās darbības novērtēšanas procesa kārtība, kā arī uzsākta pedagogu profesionālās darbības novērtēšanas kārtības izstrāde. Turklāt tika organizēti semināru cikli, lai sekmētu izglītības iestādes vadītāju profesionālo attīstību un veidotu vidi, kas veicina pārmaiņas un inovācijas. Semināros piedalījās 32 skolu direktori/vadības komandas. Bez tam sniegts atbalsts izglītības iestādēm pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas paraugkārtības izstrādē. Izstrādāta skolu direktoru profesionālās darbības novērtēšanas procesa kārtība. Vienlaikus ar skolu akreditāciju uzsākta skolu direktoru novērtēšana. 2017.gadā ir novērtēti četri skolu direktori un uzsākts novērtēšanas process četriem skolu direktoriem, izmantojot *NEVIS* novērtēšanas anketu, atbilstoši ārējo normatīvo dokumentu prasībām.

Izglītības atbalsta personāls

Ik gadu līdz ar mācību procesa nodrošināšanu nozīmīgu darbu Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs veic izglītības atbalsta personāls (sociālais pedagogs, izglītības psihologs, logopēds un speciālais pedagogs), kurš tiek finansēts no Rīgas pašvaldības budžeta. Rīgas pašvaldības izglītības iestāžu izglītības atbalsta speciālistiem ir plašs darba lauks, sniedzot konsultācijas un dažādus atbalsta pasākumus gan audzēkņiem, gan viņu vecākiem un attiecīgās iestādes pedagogiem (skat. 10.attēlu). Atbalsta personāls par dažādām problēmu jomām un tēmām sniedza konsultācijas gan individuāli, gan arī konsultēja grupās.

10.attēls

Izglītības atbalsta sociālie pedagogi konsultācijas sniedza 17448 audzēkņiem un no tiem 8832 audzēkņi tika konsultēti atkārtoti. Bez tam par dažādām problēmu jomām 382 audzēkņi tika apmeklēti dzīves vietās. Pēc veiktās uzskaites,

jāsecina, ka izglītojamie vislielāko atbalstu no sociālā pedagoga saņēma par mācību grūtību problēmām. Analizējot izglītojamo mācību grūtības, ir vērojami noteikti iemesli: izglītojamo neattaisnoti stundu kavējumi, uzvedības problēmas, veselības problēmas, sociālā rakstura problēmas, adaptācijas problēmas un vēl citi iemesli. Tieši par neattaisnoto stundu kavējumiem visvairāk ir notikušas konsultācijas ar izglītojamo vecākiem. Savukārt ar pedagogiem aktuālākās konsultācijas notika par izglītojamo uzvedības problēmām.

Galvenie iemesli, kāpēc tiek pieaicināti skolu izglītības psihologi ir saistīti ar uzvedības problēmām, bērnu attīstības traucējumiem un vecāku pretenzijām par mācību un audzināšanas procesa nodrošināšanu. Izglītības psihologi konsultēja 16996 izglītojamos un no tiem atkārtotas konsultācijas saņēma 10937 izglītojamie. Tāpat

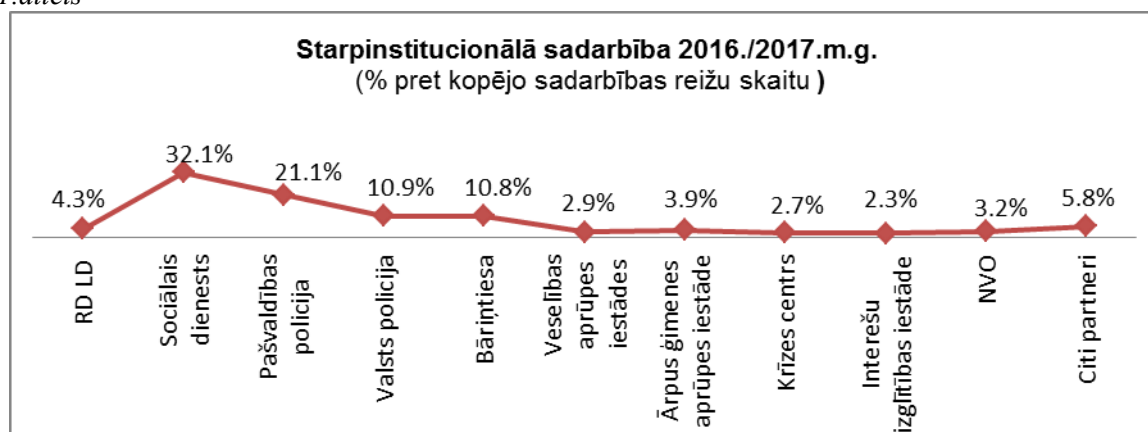
konsultācijas par dažādām bērna problēmās saņēma vecāki un skolas pedagogi. Psihologi sniedza konsultācijas arī 48 pirmsskolas izglītības iestādēm, veica 160 vērojumus grupā un ar 86 bērnu vecākiem notika sarunas.

Rīgas izglītības iestāžu priekšrocība ir tā, ka tajās darbojas arī speciālie pedagogi un logopēdi. 2016./2017. mācību gadā logopēdu uzskaitē bija 3705 audzēkņi, bet nodarbības apmeklēja 3148 audzēkņi. Savukārt speciālie pedagogi strādāja ar 1541 skolēnu, vadot individuālās vai grupu nodarbības. Speciālie pedagogi konsultēja 1327 pedagogus un 1725 vecākus.

Turpinājās veiksmīga sadarbība ar valsts un pašvaldību institūciju speciālistiem, ko paredz 2009. gadā noslēgtais sadarbības līgums starp Departamentu, Rīgas domes Labklājības departamentu (turpmāk – RD LD), Rīgas Bāriņtiesu un Rīgas pašvaldības policiju. Līgumā atrunāta institūciju sadarbības kārtība, kas nosaka rīcību un uzdevumu sadali iesaistītajām institūcijām, veidojot nepieciešamo starpinstitutionālo sadarbības tīklu, gadījumos, ja ir aizdomas par bērnu tiesību pārkāpumiem vai konstatēti bērna tiesību pārkāpumi. Līguma ietvaros pavisam izskatīti 11344 gadījumi. Vissvairāk 3637 reizes sadarbība tika koordinēta starp skolu atbalsta personālu un sociālā dienesta darbiniekiem. Sadarbība ar pašvaldības policiju notikusi 2397 gadījumos un 1236 gadījumos ar valsts policiju, bet ar bāriņtiesu 1228 reizes, kā arī ar citām institūcijām. (skat. 11.attēlu).

Sadarbībā ar RD LD un SOS bērnu ciematu asociāciju tika organizētas bērnu vecāku efektivitātes grupas. 2017.gadā Departamenta speciālisti sniedza palīdzību 16 ģimenēm, kuras saņēma bezmaksas ģimenes terapiju saistībā ar krīzi ģimenē, bērna disciplinēšanu un bērna uzvedības problēmām, bērna depresiju, bērna invaliditāti un adaptācijas grūtībām.

11.attēls

Domājot par atbalstu ģimenēm turpinājās darbs pie izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanas pakalpojuma kontroles, kā arī sniegti ieteikumi ēdināšanas pakalpojuma uzlabošanai. Ēdināšanas organizācijas pārbaudēs apmeklētas 18 izglītības iestādes, kurās sniegti ieteikumi ēdināšanas pakalpojuma uzlabošanai. Pirmsskolas izglītojamo ēdināšanai pilnveidoti 10 dienu ēdienkaršu paraugi. Ēdienkaršu sastādīšanā individuāli konsultēti un apmācīti 24 pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieki un seši skolu ēdināšanas pakalpojuma sniedzēji. Pirmsskolas izglītības iestāžu 320 bērniem un skolu 1.-9. klašu 453 izglītojamiem nodrošināta, “speciālo diētu” ēdināšana, izslēdzot no uztura glutēnu, govs piena olbaltumu, laktozi un citus pārtikas alergēnus saturošus produktus, atbilstoši ārstējošo ārstu norādījumiem. Lai risinātu ēdināšanas pakalpojuma sniegšanā pastāvošās aktuālās problēmas organizēta konference “Ēdināšanas organizācija izglītības iestādēs – izaicinājumi un iespējas”, kurā piedalījās 312 skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu ēdināšanas organizēšanā iesaistītie darbinieki, ēdināšanas pakalpojuma sniedzēji un valsts iestāžu pārstāvji.

Kā ik gadu būtisku darbu veica Rīgas pašvaldības Pedagoģiski medicīniskā komisija (turpmāk tekstā – PMK), kura 2017. gadā nodrošināja: iespēju Rīgā dzīvojošiem vecākiem pieteikties pie speciālistiem, lai ieteiktu bērniem piemērotākās izglītības programmas; saņemt konsultācijas par speciālās izglītības jautājumiem; mācību organizēšanu mājās un individuālo izglītības plānu izstrādi; sadarbību ar skolu atbalsta personāla speciālistiem. PMK speciālisti saņēma 1796 iesniegumus un novadīja 115 sēdes. Komisijas sēdēs tika izvērtēti saņemtie iesniegumi un sagatavoti 1170 atzinumi, vienlaicīgi veiktas 85 padziļinātās psiholoģiskās izpētes. Izsniegti 1190 atzinumi par izglītojamā piemērotāko izglītības programmu.

Izvērtēti 580 vecāku iesniegumi par ilgstoši slimojošo izglītojamo mācību organizēšanu mājās. 534 gadījumos izglītojamajiem tika ieteiktas mācības mājās, savukārt, 40 gadījumos mācību mājās nepieciešamība netika apstiprināta, bet 6 izglītojamo vecāki tika konsultēti par piemērotākajām izglītošanās iespējām. Ieteikta piemērotākā izglītības programma 303 bērniem vecumā no 1 līdz 3 gadiem, kuriem veikta agrīna funkcionālo traucējumu izvērtēšana.

Bez tam 2016./2017.m.g. ar ģimenes ārsta atzinumu no valsts pārbaudījumu kārtošanas tika atbrīvoti 689 skolēni par pamatskolas kursu un 450 izglītojamie – par vidusskolas kursu.

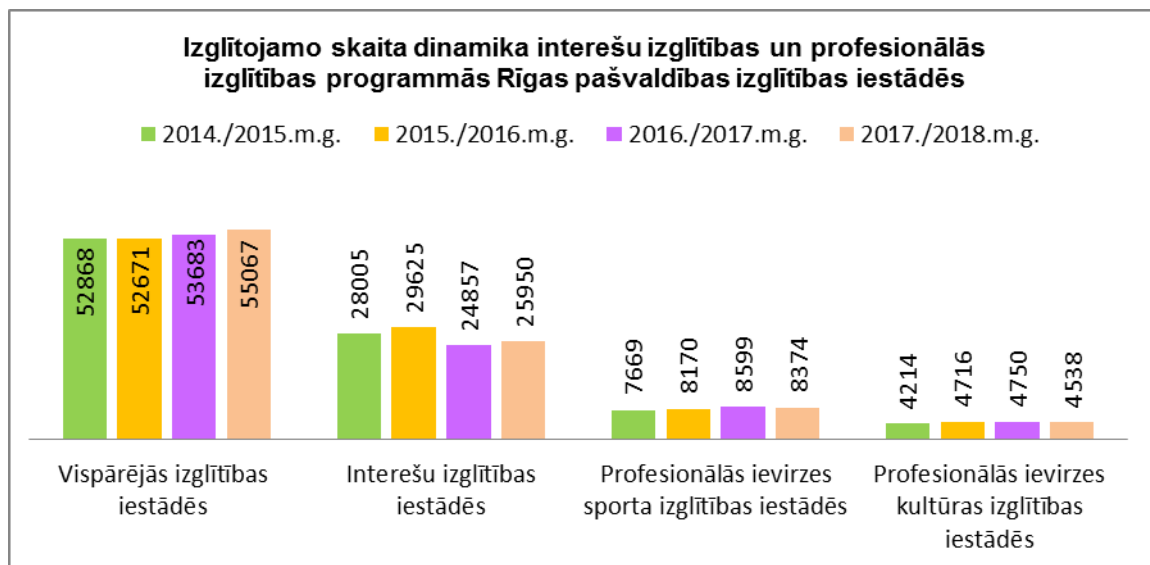
Interesešu un profesionālās ievirzes izglītības iespējas

Interesešu izglītība ir brīvprātīga izglītība un tā īsteno personu individuālās izglītības vajadzības un vēlmes, neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības. Savukārt profesionālās ievirzes izglītība bērniem un jauniešiem dod iespēju sagatavoties profesionālās izglītības ieguvei izraudzītajā virzienā līdztekus pamatzglītības vai vidējās izglītības pakāpei. Rīgas pašvaldībā profesionālās ievirzes izglītības zināšanu un prasmju apguve tiek īstenota sporta, mūzikas un mākslas jomā. Interesešu izglītības programmas tiek īstenotas sekojošajās jomās: kultūrizglītībā (deja, mūzika, folklorā, vizuālā un lietišķā māksla, teātra māksla u.c.), vides izglītībā (vides izglītība, novadpētniecība u.c.), tehniskajā jaunradē (modelisms, foto, kino, video, radioelektronika u.c.), sporta izglītībā (individuālie un komandu sporta veidi (orientēšanās, badmintons, prāta spēles, futbols u.c.)), darbam ar jaunatni (skauti, pašpārvaldes, līderu apmācība u.c.) un citās izglītības jomās (valodu apguve, estētikas skolas, žurnālistika u.c.). Programmu piedāvājums notiek dažādās darbības formās: nodarbības pulciņos un kolektīvos, kā individuālais darbs, interesešu klubos, nometnēs, pasākumos, konkursos, sacensībās, kā arī iesaistīšanās dažādos projektos u.c.

Pasaules izpratnē interesešu izglītība atbilst neformālās izglītības jēdzienam, kā neformālā izglītība (*Informal education*) – mērķtiecīgas strukturētas aktivitātes ārpus formālās izglītības un, kā neformālā izglītība (*Non-formal education*) – neorganizētu pašizglītošanos, prasmju un iemaņu apgūšanu savstarpējos kontaktos, darbā, sabiedrībā u.c.

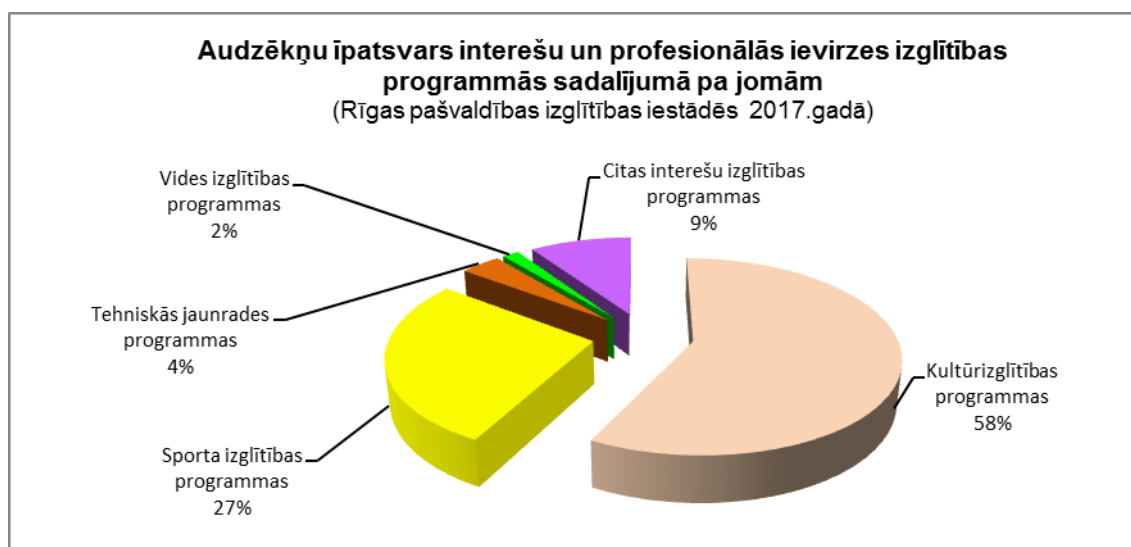
Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs tika piedāvātas daudzveidīgas un kvalitatīvas interesešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmas. 2017.gadā programmas tika īstenotas Rīgas pašvaldības 13 interesešu izglītības iestādēs, 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs (turpmāk – sporta skolas), 9 profesionālās ievirzes kultūras izglītības iestādēs (turpmāk – mūzikas un mākslas skolas), kā arī 114 Rīgas pašvaldības skolās. Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs interesešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās (skat.12.attēlu) kopumā iesaistījās 93929 audzēkņi (informācija no VIIS 2017.gada decembrī), no kuriem 88,2% audzēkņi iesaistījās interesešu izglītības programmās, bet 11,8% audzēkņi apguva profesionālās ievirzes izglītības programmas.

12.attēls

Interesu izglītības programmās kopumā iesaistījās 82813 audzēkņi, no tiem 25950 – interešu izglītības iestādēs, 961 – profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, 835 – profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēs un 55067 audzēkņi vispārējās izglītības iestādēs. Bez tam interešu izglītības programmas tika īstenotas arī pirmsskolas izglītības iestādēs, kurās nodarbojās vairāk nekā 800 bērnu. Savukārt profesionālās ievirzes izglītības programmās iesaistīti 11116 audzēkņi, no tiem 3703 – profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēs un 7413 audzēkņi profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs. Jāatzīmē, ka audzēkņu skaits norāda attiecīgo programmu apmeklētājus, tādējādi, ja audzēknis apmeklē vairākas programmas to pieskaita vairakkārt.

13.attēls

Analizējot bērnu un jauniešu dalību interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās (skat. 13.attēlu), lielākais audzēkņu skaits 54169 saglabājās kultūrizglītības programmās (mūzikas, dejas, vizuālās un lietišķās mākslas, teātra mākslas u.c.), bet 25841 audzēknis iesaistījās kādā sporta izglītības programmā. No kultūrizglītības programmām visvairāk 35,7% audzēkņi apguva dažādas mūzikas programmas, tad 28,3% – vizuālās un lietišķās mākslas programmas, 23,4% – dažādas dejas programmas, kā arī citas programmas.

Rīgas pašvaldības 11 akreditētās sporta skolas nodrošināja iespēju audzēkņiem attīstīt savu sportisko meistarību, apgūstot sporta izglītības programmas 20 sporta veidos. Ar 2017.gada 1.septembri stājās spēkā jauna kārtība¹³, kādā valsts finansē sporta izglītības programmas.

Salīdzinot ar iepriekš spēkā esošajām normām, jaunie noteikumi paredz paaugstinātas kvalitātes prasības, proti, sasniedzamais sportiskais rezultāts. Tādēļ, sadarbībā ar sporta skolām un Sporta likumā noteiktajā kārtībā atzītajām sporta federācijām Departamenta speciālisti izvērtēja profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanas mērķi un paredzamos sasniedzamos rezultātus konkrētā programmā.

2017. gadā Rīgas sporta skolu audzēkņi sacensībās ir sanieguši labus rezultātus:

- ✓ Hokeja skolas “Rīga” U- 18, U-12 un U-10 komandas izcīnījušas 2017. gada Latvijas čempionu titulus;
- ✓ Rīgas Futbola skolas meiteņu komanda ieguva čempionu titulu futbolā;
- ✓ Sporta skolas “Arkādija” vieglatlēti izcīnīja 2.vietu Eiropas čempionātā un Eiropas jaunatnes olimpiskajā festivālā ieguva 4.vietas;
- ✓ Bērnu un jaunatnes sporta skolas “Rīdzene” smaiļotāji izcīnīja 2.vietu Eiropas junioru čempionātā un arī 2.vietu Eiropas jaunatnes olimpiskajā festivālā;
- ✓ Rīgas 3.bērnu un jaunatnes sporta skolas paukotāju komanda Eiropas čempionātā kadeti ieguva 10.vietu;
- ✓ Rīgas Vingrošanas skolas mākslas vingrotāju komanda Eiropas jauniešu čempionātā ierindojās 15.vietā.

¹³ Ministru kabineta 29.08.2017. noteikumi Nr.508. „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas”.

Turpinājās darbs pie bērnu un jauniešu sporta veidu attīstības programmu īstenošanas, nodrošinot bērnu un jauniešu 12 sporta veidu izlašu darbību (riteņbraukšanā, paukošanā, slēpošanā, vieglatlētikā, brīvajā cīņā, smaiļošanā un kanoe airēšanā, vingrošanā (mākslas un sporta), futbolā, volejbolā, basketbolā, hokejā un sporta dejās).

2017. gadā tika ieviesta jauna sporta skolu darba forma brīvlaikos, proti, īstenota jauniešu sportiskās meistarības pilnveide, kas vērsta uz paaugstinātas intensitātes mācību treniņu procesa organizēšanu. Šo jauno darbības formu pērn īstenoja 8 sporta izglītības iestādes, iesaistot 734 bērnus un jauniešus.

Departaments nodrošināja Rīgas pašvaldības komandas piedalīšanos 2017. gada Latvijas Jaunatnes olimpiādē. Komandas sastāvā bija 493 dalībnieki, kuri startēja 28 sporta veidos, izcīnot 77 zelta, 46 sudraba un 67 bronzas medaļas.

Rīgas pašvaldības 9 mūzikas un mākslas skolas nodrošināja iespēju audzēkņiem attīstīt savas spējas mūzikas un mākslas jomā, apgūstot vairāk nekā 30 dažādas mūzikas un mākslas programmas. Mūzikas un mākslas skolu audzēkņi piedalījās vairākos īpašos pasākumos:

- ✓ Rīgas mūzikas skolu apvienotais simfoniskais orķestris, kurš apvieno galvaspilsētas mūzikas skolas labākos audzēkņus, sagatavoja koncertprogrammu un piedalījās 3. Eiropas koru olimpiādes jauniešu koncertā arēnā "Rīga". Koru olimpiādē piedalījās arī Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas zēnu un meiteņu kori.
- ✓ Visi Rīgas mūzikas skolu koklētāju ansambļi un koris "Vivace" piedalījās koncertā "Rakstu taka" Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, kur īpaši šim koncertam izstādi ar Lielvārdes jostas rakstu interpretācijām bija sagatavojuši Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi.
- ✓ Māras Muižnieces Rīgas mākslas skola atzīmēja savu 30 gadu jubileju ar skolas absolventu darbu izstādi "Saknes" Rīgas Mākslas telpā. Jubilejas gadā par skolas darbību ir uzņemta arī filma.
- ✓ Pirmo reizi pilsētas centrālo egli Doma laukumā rotāja ar Rīgas mākslas skolu audzēkņu izgatavotiem dekoriem.

Mūzikas un mākslas skolu audzēkņi ar labiem rezultātiem piedalījās vairākos starptautiskos konkursos. Jāzepa Mediņa Rīgas 1.Mūzikas skolas koris “Vivace” un Pāvula Jurjāna Mūzikas skolas pūtēju orķestris kļuva par starptautisku konkursu laureātiem, izcīnot 1. vietu un *Grand Prix* konkursos Prāgā (Čehija) un Neerpeltā (Beļģija). Starptautiskā jauniešu simfoniskā orķestra nometnē un koncertos Brēmenē (Rīgas sadraudzības pilsēta) piedalījās arī desmit Rīgas mūzikas skolu audzēkņi.

Rīgas pašvaldība joprojām nodrošina visplašāko interešu izglītības klāstu Latvijā. Jaunie nosacījumi pedagogu darba samaksas jomā un valsts budžeta mērķdotācijas apmēra palielinājums nodrošināja interešu izglītības pedagogiem samaksu ne tikai par nodarbību vadīšanu, bet arī par ieguldīto darbu nodarbību sagatavošanā.

Rīgas pašvaldības 13 interešu izglītības iestādes nodrošināja iespēju bērniem un jauniešiem attīstīt savus talantus dažādās interešu izglītības programmās: mūzikas, dejas, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas, teātra, folkloras, radošās industrijas, vides izglītības, tehniskās jaunrades un sporta interešu izglītības programmās. Lai nodrošinātu interešu izglītības kvalitāti, Rīgas Interešu izglītības metodiskais centrs organizēja profesionālās pilnveides pasākumus, meistarklases, kursus, seminārus, kurus kopskaitā apmeklēja 1104 dalībnieki.

Interešu izglītības pieejamība palielināta Purvciema un Pļavnieku apkaimēs, jo Mākslinieciskās jaunrades centrs “Praktiskās estētikas skola” darbu uzsāka likvidētās Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzijas telpās (Andreja Saharova ielā 35).

Pilotprojekta ietvaros no 2017.gada 1.septembra Mākslinieciskās jaunrades centrā “Praktiskās estētikas skola” uzsākta modulārās mācību un attīstības programmas “FasTracKids” ieviešana (četrās grupās) pirmsskolas vecuma audzēkņiem vecumā no 3 līdz 8 gadiem. Turpmāko divu gadu laikā interaktīvā veidā pirmsskolas vecuma audzēkņi apgūs 21. gadsimtam nepieciešamās prasmes 12 dažādos mācību priekšmetos.

Departaments nodrošināja interešu izglītības pasākumu piedāvājumu, kā rezultātā pilsētas mērogā organizēti 126 interešu izglītības pasākumi dažādās interešu izglītības jomās.

Viens no vērienīgākajiem pasākumiem bija Latvijas simtgadei veltītais Rīgas izglītības iestāžu deju kolektīvu lielkoncerts “Trejdeviņi gaismas tilti”, kurā piedalījās 4235 dalībnieki no 55 Rīgas izglītības iestādēm. Jau tradicionāls pasākums notika Likteņdārzā, kur piedalījās speciālo izglītības iestāžu audzēkņi, gan no Rīgas, gan no visas Latvijas, kopskaitā 490 bērnu un jauniešu. Tāpat Rīgas izglītības iestāžu audzēkņi piedalījās Latvijas vidusskolas jaukto koru salidojumā “Kalniem pāri”, festivālā “Latvijas toņi un pustoņi”, kur festivāla noslēgumam tika atlasītas 11 tērpu kolekcijas no 10 Rīgas izglītības iestādēm un deviņas folkloras kopas piedalījās sarīkojumā “Pulkā eimu, pulkā teku”.

Rīgas interešu izglītības audzēkņi ir uzrādījuši arī augstus sasniegumus gan Latvijas, gan starptautiskā līmenī arī sporta jomā, piemēram, Bērnu un jauniešu centra “Daugmale” audzēkne izcīnīja 5.vietu Jauniešu Pasaules čempionātā lēkšanā uz batuta. Departaments nodrošināja arī Rīgas komandas dalību Starptautiskajās bērnu spēlēs Kauņā, kur tika iegūtas trīs zelta medaļas džudo.

Līdztekus interešu izglītības norisēm, sadarbībā ar skolas sporta organizatoriem, organizētas skolu un starpskolu sporta aktivitātes, piemēram, starpskolu Olimpiskā diena, kurā iesaistījās 42220 galvaspilsētas skolu skolēni, Rīgas 20. skolēnu spēles, kurās piedalījās 1440 dalībnieki, skolu Ziemas olimpiskais festivāls Ērgļos, kur Rīgas pilsētu pārstāvēja 446 dalībnieki no 25 skolām, 9 sporta veidos, iegūstot 14 zelta, 15 sudraba un 15 bronzas medaļas.

Rīgas skolas piedalījās projektā “Sporto visa klase”. Šajā projektā iesaistīto dalībnieku skaits katru gadu pieaug – 2014./2015.mācību gadā piedalījās viena klase, bet 2017. gada rudenī Rīgu pārstāvēja jau 22 klases.

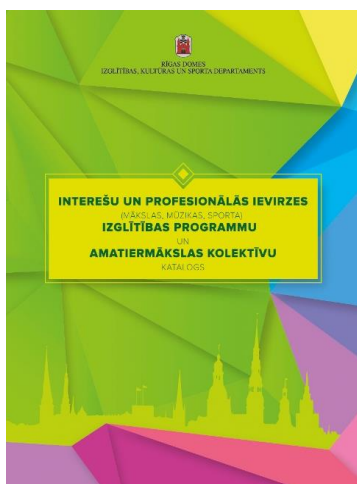
Turpinājās “Vispārējās izglītības iestāžu 2.klašu skolēnu peldētapmācības” programmas īstenošana. Peldētapmācības programmā piedalījās kopā 318 grupas no 64 skolām un programma tika īstenota pašvaldības 9 izglītības iestāžu baseinos, kā arī Olimpiskā sporta centra baseinā.

Departaments organizēja gadskārtējo Rīgas vispārējās izglītības iestāžu sporta nominācijas pasākumu. Tajā izteica atzinību galvaspilsētas izglītības iestāžu sporta

organizatoriem, sporta pedagogiem un sveica labākās skolas par sasniegumiem Rīgas, Latvijas un starptautiska mēroga sacensībās. Rīgas Skolu sporta nominācijas pasākumā sumināja sešus laureātus četrās nominācijās un balvu “Par mūža ieguldījumu skolu sportā” ieguva Jevgēnijs Puhovs.

Savukārt labākos interešu izglītības audzēkņus, kolektīvus un pedagogus sveica “Gada balva interešu izglītībā” pasākumā. Balvu “Par mūža ieguldījumu interešu izglītībā” saņēma Rīgas 86.vidusskolas mākslas vingrošanas skolotāja Valda Stūrmane. Gada balvu “Par sasniegumiem interešu izglītībā audzēkņiem un kolektīviem” saņēma seši audzēkņi un četri kolektīvi. Nominācijā “Par ieguldījumu interešu izglītībā” balvu ieguva septiņi pedagogi, bet nominācijā “Debija interešu izglītībā” tika apbalvoti divi pedagogi.

Visa gada garumā ar Departamenta organizētajiem pasākumiem un izglītības iestāžu piedāvātajām aktivitātēm var iepazīties interneta vietnē (skat. <http://www.iksd.riga.lv>), kā arī ar Departamenta izveidoto vienoto katalogu “Interesu un profesionālās ievirzes (mākslas, mūzikas, sporta) izglītības programmu un amatiermākslas kolektīvu katalogu”.

Katalogs pieejams arī drukātā veidā visās Departamenta padotības iestādēs, Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālēs un RD Apmeklētāju pieņemšanas centros (turpmāk – RD APC). Katalogā apkopota informācija par interešu izglītības programmām, amatierkolektīviem un izglītības iestāžu brīvā laika centriem, kā arī informācija par profesionālās ievirzes mākslas, mūzikas un sporta izglītības programmām.

Pedagogu profesionālā pilnveide un izglītība mūža garumā

2017. gadā dažādos Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskā centra (turpmāk – RIIMC) organizētajos profesionālās pilnveides vai pašizglītības pasākumos, tajā skaitāursos, semināros, meistarklasēs, supervīzijās, forumos, konferencēs piedalījās un apliecības par dalību tajos saņēma 9510 kursu dalībnieki. Gada laikā RIIMC tālākizglītības jomā organizējis 462 pasākumus.

Īstenojot vienu no RIIMC izvirzītajām prioritātēm – projektu “Lasītprasmes izkopšana visu vecumu posmu skolēniem visos mācību priekšmetos”, tika nodrošinātas nodarbības dažādu mācību priekšmetu pedagogiem apgūt lasītprasmes attīstīšanas metodiku un ieviest to mācību procesā. Metodiku apguvušas 24 skolu komandas, kas to izmantojušas skolā un 12 skolu pedagogi ar testu palīdzību noteica skolēnu izaugsmi, salīdzinot skolēnu lasītprasmes līmeni pirms un pēc metodikas ieviešanas. Visi skolotāji viennozīmīgi uzsver, ka metodika veicina skolēnu lasītprasmes uzlabošanos un sekmju kāpumu.

Turpinājās darbs pie projekta “Izglītība izaugsmei – 2017” īstenošana, kur skolu kolektīvi un pedagogi varēja piedalīties trīs aktivitātēs: projektu konkursā “Atbalsts skolas stratēģisko mērķu sasniegšanai”, pedagogu radošās darbības konkursā “Radi. Rādi. Redzi.” un projektā jaunajiem skolu direktoriem “Vadības komandu skola”. Konkursa “Atbalsts skolas stratēģisko mērķu sasniegšanai” mērķis bija pilnveidot vadības izpratni par stratēģisko mērķu izvirzīšanu un ieviešanu un veicināt jēgpilnu pedagogu kolektīva profesionālās pilnveides darbību. Projekta laikā skolu kolektīvi tika izglītoti par aktuālām tēmām: digitālā prasība, kultūras un uzņēmējdarbības izglītība, efektīva mācību stunda. Pedagogi iesaistījās dažādās mācīšanās aktivitātēs: lekcijās, diskusijās, praktiskos un grupu darbos, nodarbībās gan tiešsaistē un klātienē, gan mācoties patstāvīgi. Savukārt radošās darbības konkursā „Radi. Rādi. Redzi.” pedagogi varēja piedāvāt vērtēšanai viena mācību priekšmeta brīvi izvēlētu mācību stundu, attīstot skolēnos vienu vai vairākas kompetences: mācīšanās mācīties, sociālo un pilsonisko, digitālo, kultūras izpratnes, valodu, matemātikas un dabaszinātņu jomā. Lai stiprinātu jauno direktoru un viņu komandu profesionālo kapacitāti 2017.gadā ir uzsākta jauna iniciatīva projekts “Vadības

komandu skola”. Projekts paredz iespēju izglītoties šādās jomās: skolas stratēģiskā virzība, organizāciju kultūra, rezultātu analīze, vadītāja personība, skola, kas mācās, sadarbības prasmes un citās. Rezultātā ir izveidojusies mācīšanās un sadarbības kopiena.

Projekta “Skolotāju konsultanta darbība pedagogu individualizēta mācību procesa atbalstam” mērķis bija veidot skolotāju konsultantu grupu, kuri var sniegt praksē balstītu profesionālo atbalstu pedagogiem mācību procesa kvalitātes paaugstināšanai. Projekts noritēja divos posmos. Pirmais posms tika organizēts kā profesionālās pilnveides programma “Ievads skolotāju konsultanta darbībā pedagogu individualizēta mācību procesa atbalstam”, kura attīsta prasmi analizēt stundas, sniegt atgriezenisko saiti skolotājam un palīdzēt virzīties stundā no reproducēšanas un frontāla darba uz skolēnu domāšanas un mācīšanās prasmju attīstīšanu un visu skolēnu iesaistīšanu mācīšanās procesā. Projekta otrais posms bija prakse dažādās skolās, kur konsultanti varēja praktizēt un risināt reālas problēmas. Izvērtējot un izanalizējot šo projektu, var secināt, ka Rīgas pašvaldībā ir sagatavoti 13 skolotāju konsultanti, kuri prot sniegt konsultācijas un individualizētu atbalstu skolotājiem, balstoties uz stundu vērošanu un analīzi.

Jau vairākus gadus pirmsskolas izglītības iestādēs ir pedagogu trūkums, tādēļ 2017.gadā tika īstenots projekts perspektīvajiem pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem. Projekta mērķis ir pilnveidot Rīgas pirmsskolu pedagogu profesionālās kompetences izglītības iestādes darba organizācijā un izglītības procesu vadīšanā, lai varētu sekmīgi uzsākt pirmsskolas vadītāja karjeru. Mācību laikā dalībnieki apguva vadītājam aktuālas tēmas izglītības iestādes lietvedībā, organizāciju kultūrā, finanšu pratībā, *koučingā*, komandas veidošanā, pašvirzīta izglītības iestādes vadītāja profesionālajā attīstībā, organizācijas stratēģijā un vīzijas veidošanā.

RIIMC piedāvāja arī neformālās izglītības iespējas Rīgas iedzīvotājiem, kurus izmantoja 725 rīdzinieki. Pieaugušo neformālā izglītība tika piedāvāta dažādās jomās, bet pārsvarā rīdziniekus interesēja svešvalodu, rokdarbu, psiholoģijas un datorkursi.

Pieaugušo neformālās izglītības kursu un tēmu piedāvājums 2017. gadā bija daudzveidīgs, un informācija tika publicēta tīmekļa vietnēs www.riimc.lv un www.iksd.riga.lv, kā arī nosūtīta uz RD APC, RCB filiālēm un citviet.

3. Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam – RV 2

Saskaņā ar Jaunatnes politikas valsts programmu pamatnostādnēm 2009.–2018.gadam jaunatnes politikas mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu. Lai nodrošinātu gan Eiropas Savienības, gan nacionālā līmeņa jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu un pasākumu īstenošanu 2017. gada nogalē tika pstiprināta Jaunatnes politikas valsts programma 2018.gadam.

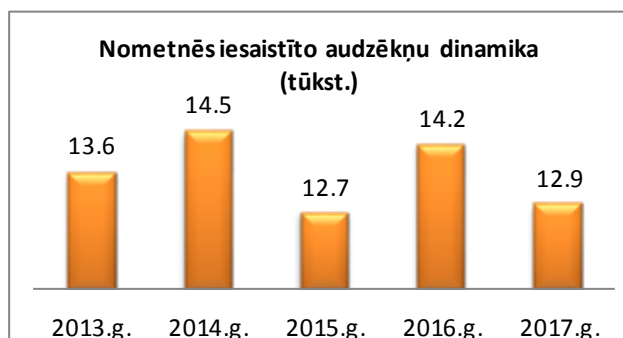
Departamenta aktivitātes darbā ar jaunatni ir saskaņā ar rīcības virziena uzdevumiem (*skat. sadaļā “Mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi”*).

2017.gadā Departaments mainīja darba principus ar skolēnu pašpārvalžu līderiem, kā rezultātā Rīgas Skolēnu domes darbība tiek nodrošināta Mākslinieciskās jaunrades centrā “Praktiskās estētikas skola”, kas iezīmēja ne vien jaunas jomas un prioritātes, bet arī izmaiņas Rīgas Skolēnu domes uzbūvē un darba organizēšanā.

Turpinājās darbs pie jaunatnes projektu īstenošanas pilsētā. Lai mazinātu administratīvo slogu projektu īstenošanai, no 2017.gada jauniešu iniciatīvu projektu konkursa un skolēnu pašpārvalžu sadarbības projektu konkursa organizēšanai tiek iegādāts ārpalpojums. Tas ļāva palielināt atbalstīto projektu skaitu un arī sasniegt tās mērķauditorijas, kas līdz šim nebija informētas par minētajiem konkursiem.

2017.gadā Departaments turpināja nodrošināt atbalstu jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, neformālajai izglītībai un nodarbinātībai.

14.attēls

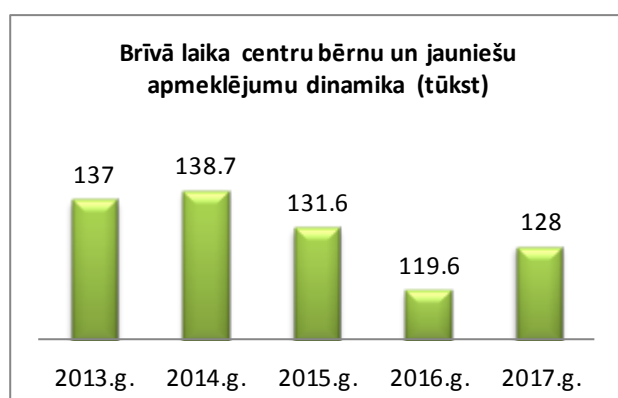
Katru gadu Rīgas pilsētas pašvaldība piešķir līdzfinansējumu nometņu organizēšanai, kurās piesakās bērni un jaunieši (skat 14.attēlu). 2017. gadā tika piešķirts līdzfinansējums un koordinēta 282 Rīgas pilsētas

pašvaldības izglītības iestāžu bērnu un jauniešu nometņu norise, kurā iesaistījās 10 343 dalībnieki. Savukārt nometņu organizēšanas finansēšanas konkursa ietvaros atbalstītas

70 nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās nometnes, kuras apmeklēja vairāk nekā 2600 dalībnieki.

Atbalstīti arī 17 brīvā laika projekti, kas piedāvāja 2000 bērniem un jauniešiem bezmaksas aktivitātes vasaras brīvlaikā. Organizētas 20 izglītojošas aktivitātes vairāk nekā 1000 skolēnu pašpārvalžu aktīvistiem un nodrošināts finansējums pieciem skolēnu pašpārvalžu sadarbības projektiem. Finansiāli atbalstīti arī 26 jauniešu iniciatīvu projekti. Sniegts finansējums 14 jaunatnes organizācijām un NVO, kas īsteno darbu ar jaunatni, to kapacitātes stiprināšanai.

15.attēls

Departaments turpina nodrošināt 22 Rīgas pašvaldības izglītības iestāžu brīvā laika centru, istabu un klubu darbību dažādās apkaimēs (skat. <http://izglitiba.riga.lv/lv/izglitiba/brivais-laiks>). Šie brīvā laika centri saņēma finansējumu materiāli-tehniskās bāzes atjaunošanai, kā arī metodisko atbalstu.

Gada laikā Rīgas bērni un jaunieši aktīvi apmeklēja šos centrus (skat. 15.attēlu).

Jau vairākus gadus Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk tekstā NVA) sadarbībā ar uzņēmējiem, pašvaldības un valsts iestādēm piedāvā iespēju jauniešiem vecumā no 15 līdz 21 gadam strādāt vasaras brīvlaikā. Rīgas pašvaldība jauniešiem piedāvāja dažādas darba vietas, piemēram, Rīgas Zooloģiskajā dārzā (lauksaimniecības palīgstrādnieki), Rīgas sociālās aprūpes centrā "Gaiļezers" (pavadoņus), Rīgas Austrumu, Pārgauzavas un Ziemeļu izpilddirekcijās (palīgstrādniekus un dārzkopības palīgstrādniekus), RD Īpašuma departamentā (kā projektu asistentus un arhivārus), uzņēmumā "Rīgas siltums" (lietvedības sekretārus un palīgstrādniekus), Rīgas Sociālajā dienestā un arī Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijā. NVA īstenotās programmas ietvaros jauniešiem vasaras brīvlaikā Rīgas pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās izveidoja 349 īstermiņa darba vietas.

Departaments sniedza atbalstu Zinības dienas svētku daudzveidīgajiem pasākumiem, kuri 1.septembrī notika Spīķeru kvartālā. Svētku apmeklētāji varēja piedalīties aizraujošās aktivitātēs, radoši darboties dažādās darbnīcās, kā arī būt kopā ar populāriem pašmāju mūziķiem. Piemēram, apmeklētāji kopā ar “Amarana” varēja veidot oriģinālus gleznojumus uz akmeņiem, kā arī radīt “Ebru” – gleznas uz ūdens, kopā ar radošo apvienību “Sapnīca” varēja mezglot krāsainas aproces un izveidot neparastas apdrukas uz kokvilnas maisiņiem. Savukārt “FIZMIX” aicināja piedalīties dažādos aizraujošos eksperimentos, kur tika izmantots gan šķidrās slāpekļis, gan saussais ledus, gan dūmu lielgabals un vēl citas pārsteidzošas lietas un vielas, bet kopā ar “Prātnieku laboratoriju” interesenti varēja iejusties detektīvu lomās, būvēt laivas un mēģināt atrisināt noziegumus. Par jautrību un atjautību svētkos gādāja “Mārtiņa Burbuļi” un lielformāta spēles sadarbībā ar “Lielās koka spēles” un “Lielās spēles”, kas tematiski balstītas uz klasisko un visiem labi zināmo galda spēļu motīviem, kā arī iemīļotu un populāru multiplikāciju un pasaku motīviem.

2017. gadā nodrošināta 451 pasākuma īstenošana Rīgas jauniešu centrā “Kaņieris”. Līdztekus tam jaunatnes organizācijas izmantoja centra tehnisko nodrošinājumu un āra dzīves ekipējumu pasākumu organizēšanai ārpus centra telpām. RJC “Kaņieris” ir iespēju telpa Rīgas jauniešiem un viņu organizācijām, kur var gūt zināšanas, prasmes un veido savstarpējo sadarbību. Jauniešu centra uzdevums ir radīt un ikdienā uzturēt iekļaujošu, labvēlīgu un sadarbībai atvērtu vidi. Ar Rīgas jauniešu centra “Kaņieris” darbību un aktivitātēm var iepazīties tā interneta mājas lapā (<https://www.kopnica.lv/lv/>).

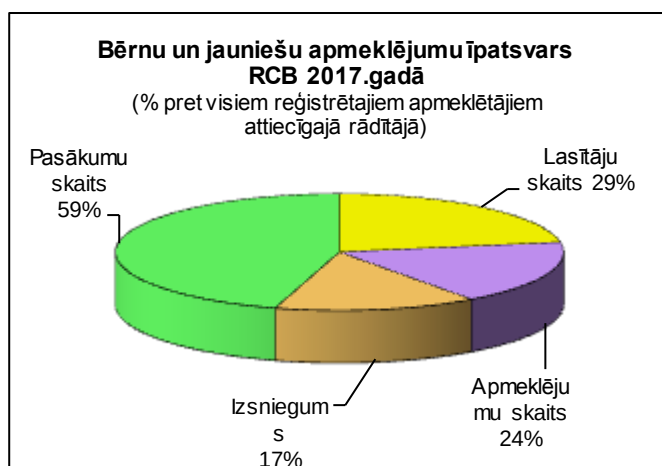
Pie jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām jāmin Departamenta padotības iestāde Rīgas Centrālā bibliotēka (turpmāk tekstā RCB)¹⁴, kurai akreditācijas procesā ir piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss. 2017. gada septembrī apmeklētājiem tika atvērta RCB Vispārējās izglītības iestāžu bibliotēku metodiskā lasītava (Kaņieru ielā 15), kas darbojas, kā RCB dienesta struktūrvienība. RCB tīklu veido arī RCB 26

¹⁴ Informācijas avots RCB „2017.gada darba pārskats”.

filiālbibliotēkas, kuras akreditētas kā vietējas nozīmes bibliotēkas, un ārējie apkalpošanas punkti: “Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, Rīgas patversmes Dienas centrā, Ieslodzījumu vietu pārvaldes Brasas cietumā un pludmales lasītava Lucavsalas sporta un atpūtas parkā, kura darbojas sezonāli. 2017. gadā RCB Torņakalna filiālbibliotēka apmeklētājiem bija slēgta, sakarā ar plānoto ēkas renovāciju.

RCB ir informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rīgas iedzīvotājiem un viesiem. RCB 2017.gadā iepirka Latvijas lielāko izdevniecību piedāvātos izdevumus bērniem un jauniešiem latviešu valodā, kā arī veica iepirkumu par pieprasītākajiem izdevumiem svešvalodās un abonēja bērniem un jauniešiem vairāk nekā 80 nosaukumu periodiskos izdevumus (latviešu, krievu, angļu un vācu valodās).

16.attēls (Avots:RCB dati)

RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datu bāzē 2017.gadā reģistrēti kopskaitā 56806 lasītāju (no tiem vecumā līdz 18 gadiem – 16197), 845586 (198451) – apmeklējumi, 1399453 (163756) – izsniegumi un 22250 (1330) pasākumi.

Ar detalizētāku informācija par pasākumiem bērniem un pusaudžiem var iepazīties RCB interneta vietnē (<http://bibliotekaberniem.rcb.lv>), kur lasāmi interesantāko pasākumu apraksti, kā arī RCB pasākumu kalendārs. Norādītajā interneta vietnē ir lasāmi arī praktiski padomi un noderīga informācija izdevumu meklēšanā.

4. Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide – RV 3

Lai sasniegtu rīcības virziena noteiktos uzdevumus (*skat. sadaļā “Mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi”*) un īstenotu kultūras funkciju – Rīgas pilsētas kultūras dzīves norišu daudzveidības un kultūras procesa pieejamības nodrošināšanā, Departaments veica darbības, nodrošinot kultūras procesu, tradicionālās kultūras saglabāšanu un Dziesmu svētku procesa nepārtrauktību, koordinēja valsts svētku, atceres dienu, atzīmējamo dienu, gadskārtu ieražu pasākumu, festivālu un citu valsts un pilsētas nozīmes kultūras pasākumu organizēšanu Rīgā. Tika nodrošināta pasākumu programmu izstrāde un to īstenošana sadarbībā ar pašvaldības un valsts institūcijām, nevalstiskajām organizācijām un citām kultūras organizācijām, kā arī starptautiskajiem sadarbības partneriem.

Kultūras daudzveidības un kultūras pieejamības nodrošināšana

2017.gadā Departamenta viens no lielākajiem izaicinājumiem bija sagatavot un uzsākt īstenot Latvijas valsts simtgades svinību Rīgas pilsētas programmu 2017. – 2021. gadam.

Latvijas valsts simtgades svinību Rīgas pilsētas darba grupa apkopoja un strukturēja 34 Rīgas domes institūciju iesniegtos 244 priekšlikumus, kā arī Darba grupas pilsoniskās līdzdalības un piederības sajūtas veicināšanai Rīgas pilsētā iesniegtos 104 priekšlikumus. Kopumā darba grupa Latvijas valsts simtgades svinību Rīgas programmai iekļāva 99 projektus. 2017. gadā Departaments strādāja ar 32 šīs programmas projektiem, gan īstenojot svētku ieskaņas pasākumus, gan veicot sagatavošanās darbus pasākumu īstenošanai 2018. gadā. Starp 2017. gadā realizētajiem projektiem var atzīmēt:

- ✓ Valsts simtgadei, Latvijas mūzikai, Literatūrai un mākslai veltītā festivāla “Trīs zvaigznes” ieskaņas koncertu “Laikiem pāri” Latvijas Nacionālā teātrī, kā arī festivāla koncertus novembrī – Lāčplēša dienai veltītais koncerts “Latvju rekviēms” un

koncerts “Zaļā grāmata mūzikā”, kā arī koncerts “Es gribu tavu foto” atjaunotajā VEF Kultūras pilī;

- ✓ III Rīgas izglītības iestāžu deju svētku lielkoncertu “Trejdeviņi gaismas tilti”, kurš notika “Arēnā Rīga”;
- ✓ Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai veltīto koncertu “Simtgades ritmos”, kurā piedalījās mūziķi no Rīgas un Rīgas sadraudzības pilsētām Pori, Varšavas, Viļņas un Tallinas;
- ✓ Latvijas valsts simtgades ozola stādīšanas akciju “Apskauj Latviju”;
- ✓ Rīgas koru un deju kolektīvu dalībuprojektā “Latvijas ekspresis simtgadei”, gan piedaloties braucienā pa Latvijas pilsētām, gan pasākumā Rīgā, kur 180 dziedātāji un dejojāji no visas Latvijas kopīgi ar Rīgas kolektīviem piedalījās koncertprogrammā “Visi ceļi ved uz Rīgu”, lai ieskandētu XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkus Rīgā;
- ✓ Projektu “Radošie stropi Rīgai – Latvijai”, kura ietvaros no maija līdz septembrim tika atklātas jaunas, mobilas kultūrtelpas Mežaparkā un Ķengaragā, un šajā laikā īstenoti 70 pasākumi, dodot iespēju radoši satikties un realizēties vietējo apkaimju iedzīvotājiem;
- ✓ Jēkaba laukumā 18. novembrī atklāto Vides mākslas objektu “Laika ādere”, kas simboliski skaita laiku līdz valsts simtgadei.

Liels darbs tika ieguldīts, lai Rīgas amatiermākslas kolektīvus sagatavotu dalībai Latvijas simtgades XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem. 2017.gadā ar Rīgas pilsētas pašvaldības atbalstu darbojās 174 pašvaldības kultūras iestāžu amatiermākslas kolektīvi ar 333 speciālistiem, tajā skaitā kolektīvu vadītāji, repetitori, koncertmeistari. Bez tam pašvaldība līdzfinansēja arī 102 citu dibinātos amatiermākslas kolektīvus ar 200 speciālistiem.

Lai īstenotu uzdevumu par Rīgas amatiermākslas kolektīvu sagatavošanos dalībai XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkos, tika organizētas amatiermākslas nozaru skates, kā arī nodrošināta amatiermākslas kolektīvu dalība reģionālajos un starptautiskajos pasākumos, piemēram:

- ✓ Instrumentālo un vokālo ansambļu, deju kolektīvu, folkloras kopu un koru skatēs;
- ✓ Rīgas Kokļu dienā, kurā piedalījās 16 koklētāju ansambļi. Tās ietvaros notika divi kokļu mūzikas koncerti, izstāde “Kokle cauri laikam”, filma par kokļu būvi prezentācija un A.Altmaņa skaņdarba “Balāde Tēvzemei” pirmatskaņojums apvienotā koklētāju ansambļa sniegunā;
- ✓ Tēlotājas mākslas studiju Mākslas dienu 2017 izstādē “Košums”, kurā piedalījās septiņas Rīgas tēlotājas mākslas studijas, 156 autori ar 311 darbiem;
- ✓ Bērnu vokālo ansambļu koncertā Ģimenes dienā;
- ✓ Rīgas tautas lietišķās mākslas studiju izstādē “Saknes”, kurā piedalījās 30 tautas lietišķās mākslas studijas, eksponējot 1295 daiļamatniecības darinājumus;
- ✓ Mazākumtautību amatiermākslas kolektīvu kopkoncertos “Dziesmu tilti” Rīgas svētku programmas ietvaros, kuros piedalījās 47 kolektīvi;
- ✓ Starptautiskajā Rīgas amatierteātru festivālā “Rīga spēlē teātri 2017”, kurā piedalījās 14 Rīgas amatierteātri un divi viesu amatierteātri no Salaspils un Salmes (Igaunija). Festivālā tika parādīti 18 iestudējumi un tajā piedalījās 250 dalībnieku;
- ✓ Latviešu tautas mūzikas koncertā mazākumtautību ansambļiem;
- ✓ Jauno vokālistu konkurss “Putnu bērni”;
- ✓ Senioru vokālo ansambļu koncerts;
- ✓ Bērnu vokālo ansambļu un popgrupu projektā “Mazais ganiņš” un citos.

Departaments nodrošināja Rīgas amatierkolektīvu dalību vairākos reģionālajos un starptautiskajos pasākumos: jaunrades deju konkursa finālā Valmierā; bērnu un jauniešu vokālo ansambļu konkursā “Balsis”; XVIII Starptautiskajā Masku tradīciju festivālā Rīgā; amatierteātru iestudējumu “Gada izrāde 2016” Rīgas reģiona skatē; IX Latvijas pūtēju orķestru konkursā Jelgavā; Latvijas jaukto vokālo ansambļu konkursā Siguldā; Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas pasākumā “Satiec savu meistar!”; Latvijas amatierteātru iestudējumu skates “Gada izrāde 2016” finālā Rīgā;

reģionālajos koru pasākumos XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku ieskaņas – modelēšanas koncertos Talsos, Jēkabpilī un Dikļos; Dziesmu svētku noslēguma koncerta Modelēšanas koncertā Rīgā; XXI Senioru deju dienā Ventspilī un Latvijas Senioru koru svētkos Siguldā; XX Latvijas Tautas mūzikas svētkos Ludzā; Latvijas Kokļu dienās Jūrmalā; tautas lietišķās mākslas izstādē “Koks tautas mākslā”; starptautiskajā folkloras festivālā “Baltica 2017” Viļņā (Lietuva); novadu tautas lietišķās mākslas izstādē Madonā; Baltijas valstu amatieru festivālā “Baltijas Rampa” Jūrmalā; novadu pūtēju orķestru programmu modelēšanas koncertā; Jāzepa Vītola Mūzikas dienās Gaujienā; IX Baltijas valstu pūtēju orķestru diriģentu un ansambļu vadītāju forumā Rīgā un pašdarināto tautas tērpu skatē Rīgā.

2017. gadā nodrošināta valsts un pilsētas nozīmes pasākumu programmu īstenošana, saskaņā ar apstiprināto pilsētas lielāko kultūras pasākumu plānu. Kultūras pasākumu kalendāra ietvaros īstenots 361 kultūras pasākums pilsētas centrā un apkaimēs, un tos apmeklēja vairāk nekā 1 044 550 rīdzinieku un pilsētas viesu.

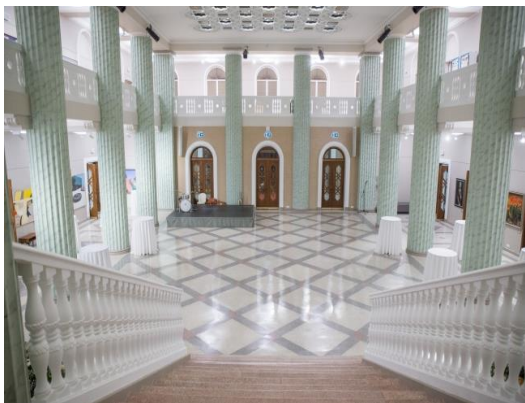
Nodrošināti valsts svētku un atceres dienu pasākumi.

✓ 1991. gada barikāžu aizstāvju atcerei rīkota koncertprogramma “Uz jaunām debesīm”. Organizēti arī piemiņas pasākumi Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienās 25. martā un 14. jūnijā.

✓ Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas gadadienai veltītās programmas ietvaros 4. maijā notika plaši svētku pasākumi un koncerti gan pilsētas centrā, gan apkaimēs. Apmeklētāji pulcējās Vērmānes dārza pasākumā “Zinu, zinu tēva sētu”, Brīvības bulvāra svētku liepu alejā, kā arī svētku koncertos un Starptautiskās uguniņošanas sacensībās 11. novembra krastmalā. Tradicionāli iecienīti pasākumi bija, piemēram, “Ziedu Latvijas” veidošana Brīvības pieminekļa pakājē, 4. maija Latvijas filmu maratons kinoteātrī “Splendid Palace” un arī svētku koncerti Rīgas kultūras centros. Svētku programmas ietvaros īstenoti kopumā 16 pasākumu projekti, kurus apmeklēja vairāk nekā 50000 interesentu.

✓ Lāčplēša dienā 11. novembrī sadarbībā ar LR Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem notika izglītojošs pasākums bērniem un jauniešiem ar praktiskas darbošanās iespējām Kultūras pils “Ziemeļblāzma” parkā, kā arī koncertiem – Sudrabkalniņā, pie Brīvības pieminekļa, 11. novembra krastmalā un Anglikāņu Sv. Pestītāja baznīcā.

✓ Savukārt Latvijas Republikas proklamēšanas 99. gadadiena Rīgā tika svinēta ar daudziem koncertiem Rīgas kultūras centros un pasākumiem pilsētvidē.

Nozīmīgs notikums 2017.gadā Rīgas pilsētas vienotajā kultūrtelpā bija VEF Kultūras pils vēsturiskās ēkas renovācijas pabeigšana atbilstoši mūsdienu tehniskajām prasībām, tehniskā aprīkojuma uzstādīšana, kolektīvu atgriešanās bāzes vietā un jaunas administratīvās un mākslinieciskās komandas izveide. Ēkas renovācija noritēja saskaņā ar plānu un tā svinīgā atklāšana notika 17.novembrī ar valsts dibināšanas gadadienai veltītu koncertu “Latvija – tava un mana”.

Organizēti un īstenoti arī ikgadējie gadskārtu ieražu un tradīciju pasākumi.

✓ Pilsētas kultūras pasākumu plāna ietvaros īstenoti Lieldienu laikam, Mātes un Starptautiskajai ģimenes dienai, Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai veltīti

koncerti un pasākumi, ielīgošanas un Līgo pasākumi pilsētvidē, Zaļu tirgus un Miķeļdienas gadatirgus Doma laukumā, plašas Adventes un Ziemassvētku laika pasākumu programmas. Jāatzīmē, ka Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai kopumā bērniem tika organizēti 13 pasākumi dažādās pilsētas apkaimēs.

✓ Plašas un vērienīgas bija pilsētas dzimšanas dienas svinības – “Rīgas svētki”, kas notika par godu Vērmanes dārza 200. jubilejai un tajos rīdzinieki un pilsētas viesi varēja priecāties dārza svētkos. Svētki tika svinēti Vērmanes dārzā, Ziemeļblāzmas parkā, Zunda dārzā, Arkādijas parkā, Lucavsalas atpūtas parkā, Jēkaba skvērā, Uzvaras parkā, Ķīpsalas pludmalē, Spilvē, Bastejkalnā, Ziedoņdārzā, Kalnciema kvartālā, Esplanādē un citās vietās. Īpaši krāšņi pilsētas dzimšanas diena tika svinēta Arkādijas parkā, kur divus vakarus

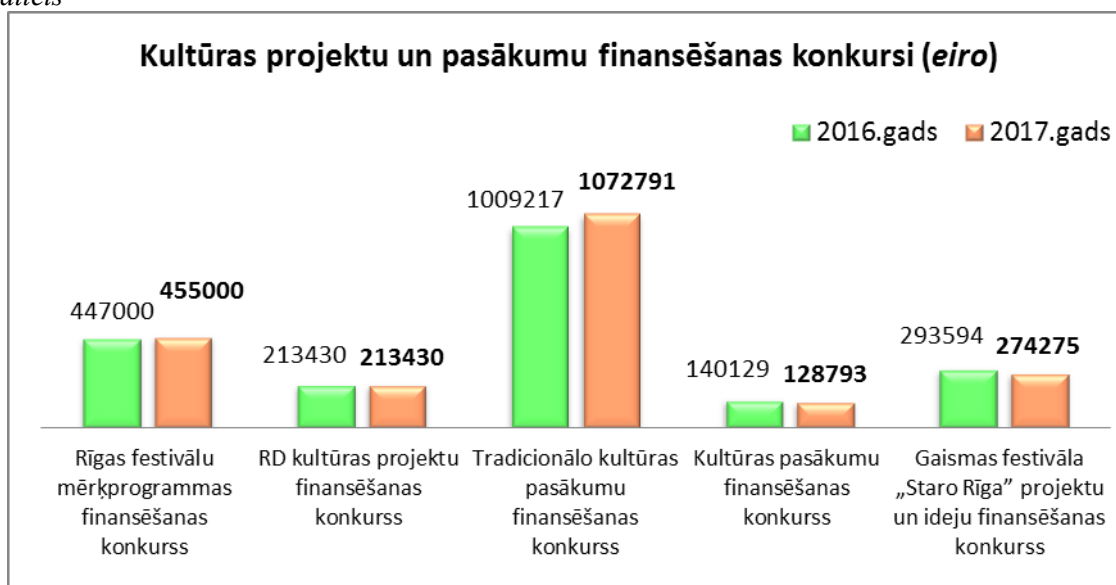
Francijas mākslinieku kompānija “Cie Carabosse” ierasto parka vidi pārvērta dzīvās uguns un gaismas instalācijās. Savukārt jūrniecības vēsturi un tradīcijas bija iespējams iepazīt vēsturisko burinieku festivālā “Baltic Sail Riga 2017”. Rīgas svētkus trijās dienās apmeklēja vairāk nekā 200 000 cilvēku.

✓ Jaunā – 2018.gada sagaidīšanas svinībās 11. novembra krastmalā izskanēja īpaša, ar Latvijas valsts jubilejas gada sagaidīšanai veidoto koncertprogrammu “100 dziesmas līdz simtgadei”, kā arī ar uguņošanas priekšnesumu, kuru pavadīja operdziedātājas Sonoras Vaices, vijolnieka Raimonda Ozola, grupas “Latvian Voices”, dūdu un bungu grupas “Auļi”, dīdžeja Monstas, hiphopa mākslinieka Reika un Kristapa Krievkalna muzikāli mākslinieciskais sniegums. Abos Daugavas krastos, vērojot uguņošanu, kopumā Jauno gadu pilsētas centrā sagaidīja ap 100 000 rīdzinieku un pilsētas viesu.

Daudzveidīgs un bagāts kultūras process pilsētā notika, pateicoties kultūras projektu un pasākuma konkursā īstenotajām aktivitātēm. Departamenta organizēto kultūras projektu un pasākumu konkursu mērķis ir nodrošināt mākslinieciski kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu piedāvājumu pilsētas kultūras iestādēs, koncertzālēs un pilsētvidē. Saskaņā ar projektu rīkotāju sniegto informāciju, pilsētas finansēto kultūras projektu un pasākumu norises 2017. gadā ir apmeklējuši vairāk nekā 1 342 000 rīdzinieku un pilsētas viesu.

2017. gadā tika organizēti pieci kultūras projektu un pasākumu finansēšanas konkursi.

17.attēls

Konkursos tika iesniegti un izskatīti 793 projektu pieteikumi, no tiem atbalstīti 434 projekti ar kopējo summu 2 144 289 eiro (skat. 17.attēlu). Rīgas festivālu mērķprogrammas finansēšanas konkursa ietvaros ir atbalstīti 32 festivālu projekti, Rīgas domes kultūras projektu finansēšanas konkursā atbalstīts 121 projekts, Tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkursā atbalstu saņēma 144 projekti, Kultūras pasākumu finansēšanas konkursā atbalstīti 123 projekti un Gaismas festivāla “Staro Rīga” projektu un ideju finansēšanas konkursā atbalstīti 14 projekti.

Veiksmīgi īstenoti vairāki starptautiski sadarbības projekti. 2017. gadā Mūsdienu kultūras forums “Baltā nakts” piedāvāja daudzveidīgu vietējo un ārvalstu (Francijas, Lielbritānijas, Katalonijas, Beļģijas un Igaunijas) mākslinieku veidotus laikmetīgās mākslas projektus. Forumā pamatprogrammu veidoja jau par tradīciju kļuvuši projekti un arī jauni piedāvājumi, kopā 34 mākslas un kultūras projekti. “Baltās nakts” pasākumus apmeklēja vairāk nekā 62400 Rīgas iedzīvotāju un viesu.

Vienlaikus, jāatzīmē, ka Rīga piedāvāja bagātu kultūras dzīvi, pateicoties mūzikas, mākslas, kino, teātra, dejas un citu mākslas veidu festivāliem. 2017.gadā ar Rīgas domes atbalstu tika īstenoti vairāk nekā 40 festivālu programmas. Starp festivāliem ir gan valsts, gan vairāki starptautiski festivāli, piemēram: Latvijas valsts simtgadei veltītais festivāls “Trīs zvaigznes”, festivāls “Saxophonia”, 18. starptautiskais masku tradīciju festivāls, pavasara festivāls “Windstream”, 17. starptautiskais Baha kameramūzikas festivāls, 22. starptautiskais Baltijas baleta festivāls, Starptautiskais laikmetīgās dejas festivāls “Laiks dejoj”, Rīgas Operas festivāls 2017 “Viva romantica!”, Introvertās mākslas festivāls “Ad Lucem”, festivāls “Rīgas ritmi 2017”, Nāciju *Grand Prix* Rīga 2017 un 3. Eiropas Koru olimpiāde, Starptautiskais laikmetīgās un videomākslas festivāls “Ūdensgabali”, 20. starptautiskais garīgās mūzikas festivāls, Rīgas Starptautiskais kino festivāls, Mūsdienu kultūras forums “Baltā nakts”, Eiropas Profesionālās leļļu mākslas festivāls, Mūzikas un mākslas festivāls “Bildes 2017”, festivāls “Skaņu mežs”, teātra festivāls “Zelta Maska Latvijā”, Latvijas Nacionālais filmu festivāls “Lielais Kristaps”, gaismas festivāls “Staro Rīga 2017” un citi.

Savukārt rīkotais gaismas festivāls “Staro Rīga” atzīmēja 10 gadu jubileju, aicinot apskatīt 35 gaismas instalācijas projektus. Gaismu objektus veidoja gan

pašmāju, gan ārvalstu mākslinieki, kā arī uzņēmumi un institūcijas, kas, svinot Latvijas dzimšanas dienu, piedāvāja savus oriģinālus gaismas objektu risinājumus.

Festivāla skatītāju simpātijas ieguva somu mākslinieka Aleksandra Reikštaina veidotie gaismas tēli. Festivāla starptautiskās programmas ietvaros apmeklētāji varēja vērot arī Itālijas, Islandes un Nīderlandes gaismas mākslinieku darbus. Festivālu apmeklēja vairāk nekā 300 000 interesentu.

Līdztekus galvenajiem uzdevumiem Departaments organizēja, atbalstīja, pārraudzīja dažādus pasākumus un projektus, kas bagātināja Rīgas vienoto kultūrtelpu.

- ✓ Sadarbībā ar Aleksandra Čaka biedrību un Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienību organizēta

“Aleksandra Čaka balvas” konkursa norise un balvas pasniegšanas pasākums, kas notika Mūzikas namā “Daile”.

- ✓ Organizēts Gada balvas kultūrā “Baltais zvirbulis 2016” pasākums Latvijas Nacionālajā teātrī, kur balvas 7 nominācijās saņēma 9 laureāti.

- ✓ Turpināts 2016. gadā uzsāktais “Radošo kvartālu, apkaimju un teritoriju atbalsta finansējuma konkurss”. Programmas uzdevums arī 2017.gadā bija finansiāli atbalstīt kultūras projektus, kuri tika īstenoti radošajos kvartālos vai teritorijās saskaņā ar Rīgas pilsētas 58 apkaimēm. Finansiālo atbalstu saņēma 14 projekti (no 18 pretendentiem).

- ✓ Finansiālu atbalstu saņēma divu muzeju darbība – Latvijas Okupācijas muzejs (turpmāk tekstā – LOM) un Žaņa Lipkes memoriālais muzejs.

LOM darbības atbalstam piešķirtais finansējums, nodrošināja LOM ekspozīcijas iekārtu un apgaismošanas sistēmu pilnveidošanu; videomateriālu izgatavošanu un ekspozīcijas digitālo apstrādi; izstāžu eksponātu restaurēšanas pakalpojumus un jaunās ekspozīcijas stendu dizaina izstrādi; informatīvo bukletu sastādīšanu, izdošanu un publicitātes nodrošināšanu ārzemju tūristiem, reklāmas stenda izveidošanu Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās, kā arī citus muzeja darbībai būtiskus pakalpojumus. LOM kopējais apmeklētāju skaits bija vairāk nekā 116 600.

Rīgas pilsētā esošā Žaņa Lipkes memoriālā muzeja darbībai piešķirtais finansējums veicināja radošo pasākumu organizēšanu un izstāžu darbības veidošanu, ekskursiju “Pagrīdes Rīga” organizēšanu un jaunu piemiņas zīmju “Pajumte” uzstādīšanu Rīgā, G. Ostrovska lugas “Persiešu valodas stundas” iestudēšanu (10 izrādes) un citas aktivitātes ar kopējo apmeklētāju skaitu – 9037.

Departaments nodrošināja arī galvaspilsētas amatierkolektīvu dalību starptautiskajos projektos.

Hanzas pilsētu dienās 2017. gada jūnijā Kampenā, Nīderlandē piedalījās Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības kultūras un atpūtas centra “Imanta” vokālā ansambļa “Tu un es” vecākā grupa “Fortūna”, kā arī Rīgas kultūras un tautas mākslas centra “Ritums” Tautas lietišķās mākslas studija “Kalvis”.

Rīgas dienās partnerpilsētā Sudžou, Ķīnā 2017. gada septembrī piedalījās Rīgas kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” jauniešu kora “Balsis” un Latvijas Universitātes Tautas deju ansamblis “Dancis”. Amatiermākslas kolektīvi sniedza kopīgi sagatavotu koncertprogrammu trīs koncertos Sudžou pilsētas teātrī un kultūras centrā. Rīgas dienu Sudžou programmu bagātināja muzeja “Rīgas Jūgenstila centrs” veidotā izstāde “Jūgendstils Rīgā”.

Atbalstu saņēma Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības amatiermākslas kolektīvu dalība Ziemassvētku un Jaungada gadatirgus kultūras programmā Maskavā, kā arī amatiermākslas kolektīvu dalība starptautiskajos konkursos un festivālos.

2017. gadā realizēts starptautisks projekts, kas tika veltīts Reformācijas 500. gadadienai. Projekta īstenošanā sadarbojās Rīgas kamerkoris “Ave Sol” un Berlīnes vadošais oratoriju koris “Berliner Singakademie”, kopīgi Rīgā un Berlīnē atskaņojot F.Mendelszona – Bartoldi oratoriju “Pāvils”.

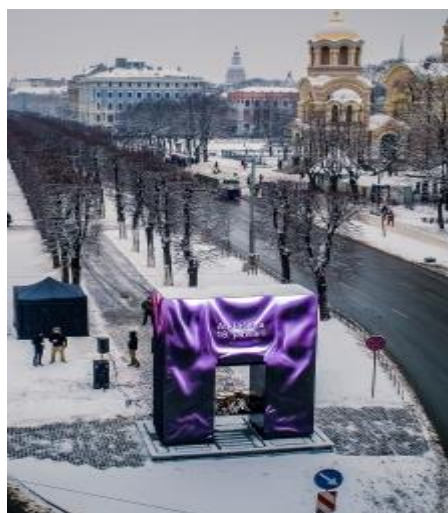
Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības Kultūras pils “Ziemeļblāzma” piedalījās Eiropas Kultūras centru tīklojuma, Dānijas Kultūras centru asociācijas un Orhusas Universitātes pētījumā “Kultūras centru klasifikāciju un darbības virzieniem Eiropas kontekstā”. Pētījuma prezentācijā Dānijas pilsētā Orhusā piedalījās pārstāvji no Rīgas pilsētas kultūras centriem (Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības Kultūras pils “Ziemeļblāzma”, Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrs “Mazā Ģilde”, Kultūras un tautas mākslas centrs “Ritums”). Projekta ietvaros ir iegūta jauna

informācija un kontakti, kā arī pieņemts lēmums par iestāšanos Eiropas kultūras centru asociācijā.

Lai iepazītu arī Latvijas kultūras centru administratīvo un māksliniecisko pieredzi kultūras procesa uzturēšanā un veidošanā Rīgas kultūras centru pārstāvji no Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā Ģilde”, Kultūras un tautas mākslas centra “Ritums”, Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības Kultūras un atpūtas centra “Imanta”, Kultūras centra “Ilģuciems” un Kultūras pils “Ziemeļblāzma” devās iepazīšanās vizītēs uz vairākām Latvijas pilsētām.

Pilsētvides svētku noformējums

2017.gadā realizēti konceptuāli jauni pilsētvides svētku noformējuma projekti. Tādi, piemēram, bija Latvijas valsts simtgades svinību Rīgas pilsētas programmā 2017.-2021.gadam iekļautie pilsētas svētku noformējuma tematiskie lielformāta vides objektu projekti – “Karogkonstrukcijas”, “Laika ādere”, “Simbioze” un “Goda vārti”.

✓ Projekta “Karogkonstrukcijas” ietvaros tapa četri jauni vides mākslas objekti Latvijas valsts karogu eksponēšanai un šis projekts īstenots ar daļēju LR Kultūras ministrijas finansējumu.

✓ Jēkaba laukumā izvietots Latvijas valsts simtgadei veltīts vides mākslas objekta “Laika ādere”, kas sāka simbolisku laika atskaiti līdz valsts simtgadei. “Laika ādere” simbolizē pagātnei, tagadnei un nākotnei, un tas ir Latvijas laika simbols, kas bez cilvēka nevar būt pilnīgs. “Laika ādere” ir kā maģisks gaismas sveiciens Latvijas iedzīvotājiem valsts simtgadē, kas ļaus katram izjust savu nozīmību un piederību, izejot caur 4. dimensiju, jo tieši cilvēka enerģija ir tā, kas to iededz un liek tai spīdēt spožāk.

✓ Latvijas Republikas proklamēšanas dienas pilsētas svētku noformējuma ietvaros Vērmāņu dārzā realizēta vides mākslas instalācija “Simbioze” – trīs laika dimensijās – pagātnes, tagadnes un nākotnes.

✓ Attīstīts projekts – vides mākslas objekts “Goda vārti”, Brīvības bulvāra un Elizabetes ielas krustojumā. Tas ir Rīgas veltījums Latvijai jubilejā, kas veidots kā virtuāls pieminekļis – vēstījums laikam, cilvēkiem, sajūtām, notikumiem un vēsturei. Objekts ir konceptuāli jauns pilsētvides noformējums, kas ar mūsdienīgu tehnoloģiju palīdzību ļauj pieminekļa saturu iekustināt un regulāri mainīt. Objekta “Goda vārti” idejas un dizaina autors ir mākslinieks Visvaldis Asaris, bet tā mākslinieciskās programmas 3D projekciju autors – videomākslinieks Māris Kalve. Vides mākslas objekts veidots no ekrāniem, kuru uzstādīšanu veic vietējais LED tehnoloģiju ražošanas uzņēmums SIA “Palami”. Savukārt pieminekļa saturisko vēstījumu izstrādājis dzejnieks Andris Akmentiņš.

Pilsētā svētku noformējums ir veidots Starptautiskajai sieviešu dienai, Lieldienām, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai, Līgo svētkiem, Rīgas svētkiem, Latvijas Republikas proklamēšanas dienai, Ziemassvētkiem un Jaungadam.

2017. gada sākumā noslēdzās “Skatlogu, ēku fasāžu un priekšlaukumu noformējuma konkurss 2016” un tajā tika izvērtēti 32 pieteikumi. Piešķirtas 12 godalgas, ieskaitot tematu “Citāda egle”, kas ir no vides objektu festivāla “Ziemassvētku egļu ceļš” kā papildu aktivitāte pilsētvidē.

Realizēts “Svētku noformējuma, vides objektu/instalāciju māksliniecisko ideju skicē un to realizēšanas tehnisko risinājumu projektu atlases konkurss”. Iesniegti 25 piedāvājumi ar svētku noformējuma vides objektu/instalāciju māksliniecisko ideju skicēm, to tehniskiem risinājumiem un izvietojumu. Godalgoti septiņi piedāvājumi.

Realizēts 8. Vides objektu festivāla “Ziemassvētku egļu ceļš 2017” projektu atlases konkurss. Iesniegti 29 projekti, godalgoti deviņi piedāvājumi. Festivāla “Ziemassvētku egļu ceļš 2017” ekspozīciju veidoja projektu atlases konkursā atbalstītie projekti un Latvijas Mākslas akadēmijas “Radošo projektu darbnīca” izstrādātie projekti, kā arī sadarbības partneru veidotie projekti – kopskaitā 41 vides mākslas projekts.

Pilsētā realizēts tematiskais svētku noformējums 3. Eiropas koru olimpiādes un “Nāciju Grand Prix Rīga 2017” pasākumu laikā. Sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju pilsētvides noformējuma projektu izstrāde bija iekļauta LMA mācību

procesā. LMA izvēles studiju kursā “Radošo projektu darbnīca” tapa vides mākslas projekti, kas īstenoti pilsētvidē – “Gaiļi” un “WI-FI koris”.

Realizēti 5 publiskie iepirkumi Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas, Līgo svētku, 3. Eiropas koru olimpiādes un Nāciju *Grand Prix*, Rīgas svētku, Latvijas Republikas proklamēšanas dienas, Ziemassvētku/Jaungada pilsētas svētku noformējuma un vides objektu festivāla “Ziemassvētku egļu ceļš 2017” realizēšanai.

Pilsētas svētku noformējuma budžeta ekonomiskākai un lietderīgākai izlietošanai atjaunoti iepriekšējo gadu svētku noformējumi un vides objekti, kas tika eksponēti Latvijas Republikas proklamēšanas dienas, Līgo svētku, Rīgas svētku un Ziemassvētku noformējuma realizēšanā, kā arī eksponēti gaismas festivāla “Staro Rīga” un vides objektu festivāla “Ziemassvētku egļu ceļš 2017” ietvaros. Jāatzīmē, ka Departamentam piederošie un ekspluatācijā esošie lielformāta mobilie informācijas stendi jau ilgstoši neatbilda būvniecību regulējušo normatīvo aktu prasībām un 2017. gadā pilsētas svētku noformējuma realizēšanas ietvaros pabeigta lielformāta mobilā informācijas stenda ar LED profilu gaismojumu izgatavošana un uzstādīšana Vērmanes dārzā.

Starptautiskā sadarbība

Departamenta starptautiskā sadarbība notika dažādos projektos, starptautiskajos sadarbības tīklos un starptautiskajās organizācijās.

Departaments aktīvi iesaistījās „EUROCITIES” Sociālā foruma un Kultūras foruma darbā, kā arī darba grupās “Migrācija un integrācija”, “Kultūras pieejamība”, “Izglītība” un “Viedā sociālā iekļaušana”.

2017.gadā notika divas Sociālo lietu foruma sanāksmes. Pirmā sanāksme Lisabonā (Portugāle) bija veltīta nevienlīdzības un nabadzības novēršanai pilsētās. Tajā ar savu pieredzi iepazīstināja Rīga un Ģente. RD Labklājības departamenta Sociālā pārvalde prezentēja Rīgas pilsētas sniegto atbalstu un sociālo pakalpojumu klāstu ģimenēm ar bērniem.

Otra Sociālo lietu foruma sanāksme tika organizēta Gēteborgā (Zviedrija). Forumā galvenā tēma bija “Pilsētas sociālākai Eiropai: radot Eiropas Sociālo tiesību pilāru”. Galvenie secinājumi bija, ka turpmāk ES jāsavieno ekonomiskā un sociālā dimensija, lai varētu labāk apkarot sociālās izstumšanas cēloņus, nevis cīnīties ar tās sekām.

Sociālā foruma darba grupas „Migrācija un integrācija” sanāksme notika Lisabonā (Portugāle), kur dalībnieki diskutēja par vairākām Eiropas pilsētām prioritārām tēmām, kas saistītas ar bēgļu un patvēruma meklētāju integrāciju, kā arī nelegālajiem migrantiem. Viena no svarīgākajām tēmām ES ir ar integrāciju saistītu fondu nākotne un to pieejamība pilsētām. Otrā darba grupas „Migrācija un integrācija” sanāksme notika Helsinkos (Somija), kur piedalījās 25 pilsētu pārstāvji. Sanāksmes galvenā tēma bija iepazīšanās ar Helsinku jauno stratēģiju (*City of Helsinki Strategy 2017–2021*), kurai dots nosaukums “*FUN AND FUNCTIONAL*”, pilsētas realizēto politiku un praksi migrantu integrācijā.

2017.gadā Sociālā foruma darba grupas “Izglītība” sanāksmes notika – Antverpenē (Beļģija) un Minhenē (Vācija). Darba grupa sagatavoja ziņojumu, kurā ir apkopota 26 lielāko Eiropas pilsētu pieredze attiecībā uz bēgļu un patvēruma meklētāju izglītību un tās pieejamību, jo pilsētas ir pārliecinātas, ka tieši izglītība ir veiksmīgas iebrucēju integrācijas noteicošais faktors, neskatoties uz tādiem izaicinājumiem kā nepietiekamais finansējums, infrastruktūra un resursi.

Kultūras foruma tikšanās bija Tallinā (Igaunija), kur pulcējās vislielākais dalībnieku skaits foruma pastāvēšanas vēsturē. Tā darbā piedalījās 129 dalībnieki no 65 Eiropas pilsētām. Forumā laikā bija iespēja iepazīties ar Tallinas Mūzikas nedēļas pieredzi. Festivāls norisinās deviņās programmās ar dažādiem koncertiem un paralēli tiem notika divas konferences “TMW Talks” un “TMW Conference”, kuru laikā apsprieda aktuālās mūzikas industrijas un tehnoloģiju problēmas un izaicinājumus.

Otra Kultūras foruma sanāksme bija Ģentē (Beļģija), kur piedalījās 130 dalībnieki no 64 pilsētām. Galvenā foruma tēma bija “Kultūras loma trešo vietu veidošanā pilsētās”. Sociologs Rejs Oldenburgs (Ray Oldenburg) pagājušā gadsimta beigās ieviesa trešās vietas jēdzienu, apsverot mājas kā pirmo un darbu kā otro vietu cilvēku dzīvē. Trešā vieta ir vietējā neformālās sabiedriskās pulcēšanās vieta, kur cilvēki var sanākt, bez nepieciešamības tērēt lielus līdzekļus, un tai jābūt atbalstošai, demokrātiskai un jēgpilnai. Trešās vietas ir atvērtas ikvienam, to diapazons ir milzīgs –

no radošajiem kvartāliem līdz kultūras centriem, no apkaimju parkiem līdz bibliotēkām un atvērtajām publiskajām ārtelpām.

Baltijas pilsētu savienībā (*Union of the Baltic Cities, UBC*) 2017.gadā Departaments bija pārstāvēts Jaunatnes lietu komisijas sanāksmē Jēvlē (Ziedrijā) un Jaunatnes lietu komisijas organizētajā konferencē Vekšē (Zviedrijā). Konferences tēma bija “Jaunieši līdzdalībai, migrācijai un līdervadībai”, kuras laikā 60 jauniešiem no Baltijas jūras reģiona bija iespēja diskutēt par migrācijas jautājumiem un bēgļu krīzi, aktīvu līdzdalību pilsētas sociālajā un politiskajā dzīvē, un atbildības uzņemšanos par lēmumiem savā dzīvē, nodrošinot līdervadības prasmju attīstību.

Jauno laiku Hanzas pilsētu savienības (*Städtebund DIE HANSE*) 37.Starptautisko Hanzas dienu Kampenā (Nīderlande)

kultūras programmā piedalījās Kultūras un tautas mākslas centra “Ritums” Tautas lietišķās mākslas studijas “Kalvis”

vadītāja ar izstādi “Rotu mantojums” un Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības Kultūras un atpūtas centra “Imanta” bērnu un jauniešu vokālā ansambļa “Tu un es” vecākās grupas “Fortūna” dalībnieces, kuras sniedza latviešu komponistu mūzikas programmu. Grupas “Fortūna” dalībnieces koncertēja gan uz Hanzas laukuma skatuves, gan baznīcā, gan muzejā, izpelnoties klausītāju atzinību.

Lai nodrošinātu starptautisko sadarbību tradicionālās kultūras (folkloras un tautas tradīciju) nozarē Eiropā un pasaulē, Departaments ir iesaistījies Starptautisko folkloras festivālu un tautas mākslas organizāciju padomes darbā *CIOFF*. Sadarbībā ar Čehijas, Lietuvas un Igaunijas *CIOFF* Nacionālajām sekcijām Rīgā februārī tika sarīkots XVIII Starptautiskais masku tradīciju festivāls. Festivāla ietvaros notika masku tradīciju konference sadarbībā ar Maķedonijas, Čehijas, Krievijas un Lietuvas folkloras speciālistiem. Festivāls, kā nacionālais festivāls, ir ietverts *CIOFF* Folkloras festivālu kalendārā un katru otro gadu notiek Rīgā, bet starplaikos kādā no Latvijas novadiem. Savukārt Latvijas pārstāvji piedalījās jūlijā Starptautiskajā folkloras festivālā “Baltica 2017” Lietuvā un decembrī *CIOFF* Ziemeļvalstu sektora sanāksmē Helsinkos.

2017. gadā Departaments tika pārstāvēts Eiropas Kultūras centru tīklojumā *ENCC*, lai aktivizētu kultūras centru starptautisko sadarbību un kopēju projektu veidošanu. Departamentu *ENCC* ģenerālajā asamblejā un Sociālo inovāciju seminārā

pārstāvēja VEF kultūras pils vadītāja, ar mērķi aktivizēt starptautisku sadarbību, paplašināt un daudzveidot kultūras sakarus un veicināt starptautisku pieredzes apmaiņu, stimulējot kultūras procesu intensitāti. Savukārt Orhusā projekta “Reccord” noslēguma konferencē piedalījās Kultūras un mākslas centra “Ritums”, VEF kultūras pils, Rīgas Kultūras tautas mākslas centra “Mazā Ģilde” un Departamenta pārstāvji. Rīgas kultūras centri ir gatavi iesaistīties *ENCC* “Next Generation” projekta aktivitātēs, kuras paredzēts īstenot līdz 2020.gadam.

2017.gadā nozīmīga Departamenta sadarbība bija ar sadraudzības pilsētām – Brēmeni, Kērnsu, Maskavu, Prāgu, Sudžou, Taipeju, Tallinu, Varšavu un Viļņu.

Departaments arī 2017.gadā atbalstīja skolēnu un jauniešu līdzdalību 115 starptautiskajos pasākumos:

- ✓ pirmsskolas iestāžu un vispārizglītojošo skolu skolēnu un pedagogu dalībai starptautiskajos projektos, pieredzes apmaiņas pasākumos, konkursos tika atbalstīti 44 pasākumi;
- ✓ interešu pulciņu audzēkņu līdzdalībai starptautiskos konkursos, festivālos, pasākumos, projektos, sporta interešu pulciņu audzēkņu līdzdalībai starptautiskās sacensībās tika atbalstīti 39 pasākumi;
- ✓ sporta izglītības iestāžu audzēkņu līdzdalībai starptautiskās sacensībās tika atbalstīti 12 pasākumi;
- ✓ mūzikas un mākslas skolu audzēkņu dalībai starptautiskos kultūras pasākumos, konkursos, festivālos, pieredzes apmaiņas pasākumos tika atbalstīti 12 pasākumi;
- ✓ bērnu un jauniešu amatieru kolektīvu dalībai starptautiskos kultūras pasākumos tika atbalstīti 8 pasākumi.

Rīgas skolēni un jaunieši piedaloties dažādos starptautiskos pasākumos, attīstīja iemaņas, guva jaunas prasmes, zināšanas un pieredzi, kā arī daudzi dalībnieki sasniedza izvirzītos mērķus – iekļuva pusfinālā vai finālā, kvalificējās nākamajām sacensībām, konkursiem vai čempionātiem.

Vispārizglītojošās skolas sadarbībā ar ārvalstu skolām organizēja izglītojamo apmaiņas braucienus, dalību konkursos vai olimpiādēs. Šāda sadarbība veicināja skolēnu sekmes, pieņemt atbildīgus lēmumus, apgūt un pilnveidot svešvalodu zināšanas, attīstīt savstarpējās sadarbības un komunikācijas prasmes, kā arī ļāva iepazīt un salīdzināt citu valstu izglītības sistēmu un sadzīvi.

Panākumiem bagāts gads bija Mākslinieciskās jaunrades centram “Praktiskās estētikas skola” un Tehniskās jaunrades namam “Annas 2”, jo iegūtas godalgotas vietas vairākos Departamenta atbalstītajos pasākumos.

Teicamus rezultātus uzrādīja sporta skolu audzēkņi – no 12 atbalstītajiem pasākumiem astoņos iegūtas godalgotas vietas, kas liecina par piešķirtā finansējuma mērķtiecīgu izmantošanu. Rīgas 3. bērnu un jauniešu sporta skola, ņemot vērā sasniegtos rezultātus, no turnīra organizatoriem saņēma ielūgumu dalībai 2018.gada “Tallink tournament” basketbola turnīrā.

Jāpiemin arī Bolderājas mūzikas un mākslas skolas audzēkņu sasniegumi, jo iegūta ne tikai 3.vieta 6.starptautiskajā Stokholmas mūzikas konkursā, bet arī 4.vieta I starptautiskajā klasiskās ģitāras izpildītāju konkursā “Viļņa 2017”.

Koncertorganizācijas “Ave Sol” koklētāju ansamblis “Cantata” piedaloties IV starptautiskajā koklētāju konkursā Kaustinenā (Somija) šoreiz palika bez godalgām, jo ansambla sniegums tika novērtēts kā ļoti profesionāls, bet nepiemērots izvēlētajai OPEN kategorijai (amatieru). Tādēļ žūrija pieņēma lēmumu koklētāju ansambli vērtēt netradicionālā veidā – nevis ar nopelnītajiem punktiem un iegūto vietu, bet piešķirot kolektīvam speciālbilvu – fotosesiju pie profesionāla fotogrāfa Jimmy Traskelin. Tas liecina par to, ka amatieri spēj sasniegt profesionāļu līmeni, bet jaunaļiem talantiem jau šobrīd paveras ceļš savas turpmākās karjeras izvēlē un vienlaicīgi tiek veicināta izpratne par izglītības nozīmi dzīvē.

Ne tikai mūziķi vai koristi, bet arī sportisti, deļotāļi, interešu izglītības pulciņu audzēkņi sīvā konkurencē spēja sasniegt vērā ņemamus rezultātus un parādīt labus sniegunus. Dalība starptautiskās sadarbības pasākumos veicina jaunu atziņu gūšanu, ļauj uzkrāt pieredzi, attīsta prasmi sadarboties, sniedz iespēju dibināt jaunus kontaktus un nest Latvijas vārdu pasaulē.

5. Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm – RV 4

Nodrošinot sabiedrības integrācijas jautājumu risināšanu pilsētā, 2017. gadā ar Rīgas domes lēmumu apstiprināts jaunais Konsultatīvās padomes sabiedrības integrācijas jautājumos sastāvs¹⁵.

Departaments organizēja konkursu nevalstisko organizāciju pārstāvjiem dalībai Rīgas domes Konsultatīvajā padomē sabiedrības integrācijas jautājumos (turpmāk tekstā – Konsultatīvā padome). No 18 saņemtajiem pieteikumiem konkursa kārtībā dalībai Konsultatīvajā padomē tika izvēlēti 12 nevalstisko organizāciju pārstāvji. Savukārt Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komitejas deputātu frakciju pārstāvji tika izvirzīti atbilstoši proporcionālītātes principam. Kopumā 2017.gadā notika divas sēdes, kurās padomes locekļi iepazinās ar pētījuma “Sabiedrības integrācija Rīgā” rezultātiem, ar ikgadējā foruma “Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!” programmas projektu, kā arī ar Departamenta īstenotā projekta “Uzņemošās pilsētas” ietvaros sagatavoto rīcības plānu jauniebraucēju iekļaušanai Rīgas pilsētā un projekta “Amitie Code” rezultātu – vadlīnijām pašvaldības darbiniekiem darbā ar jauniebraucējiem.

2017. gadā Departaments sabiedrības integrācijas nodrošināšanai organizēja projektu konkursus.

- ✓ Projektu konkurss “Latviešu valodas apguves kursu organizēšana un īstenošana Rīgas pilsētas iedzīvotājiem 2016. – 2018. gadam”.

2017.gadā īstenoti astoņi projekti. Latviešu valodas kursus pabeidza 1231 kursants, no tiem 1198 paaugstināja latviešu valodas prasmi vismaz par vienu pakāpi un 33 nostiprināja savas latviešu valodas zināšanas. Vairāki kursanti atzīmēja, ka valodas zināšanas ir nepieciešamas darba pienākumu veikšanai, uzturēšanas atļaujas iegūšanai vai naturalizācijai. Daži pretendenti norādīja, ka ir nesen ieradušies valstī un tādēļ vēlas apgūt valsts valodu. Dažās grupās kopā ar vietējiem iedzīvotājiem mācījās kursanti arī no citām valstīm - Spānijas, Ķīnas un Lielbritānijas. Savukārt iesācēju grupās mācījās nesen Latvijā dzīvojoši iedzīvotāji no Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Uzbekistānas un citām valstīm.

¹⁵ Rīgas domes 12.09.2017. lēmums Nr.174 “Par Rīgas domes Konsultatīvās padomes sabiedrības integrācijas jautājumos personālsastāvu”.

- ✓ Projektu konkurss “Latviešu valodas zināšanu pilnveidošana profesionālo pienākumu veikšanai”.

Projektu konkursā tika iesniegti trīs projektu pieteikumi, atbalstu saņēma divi projekti un kursus pabeidza 210 kursanti. Konkursa mērķis bija finansiāli atbalstīt projektus, kas nodrošina latviešu valodas kursu organizēšanu pirmsskolu izglītības iestāžu darbiniekiem profesionālo pienākumu veikšanai Rīgas pilsētā, nodrošinot iespēju īstenot mācību programmu valsts valodā vai pārēju uz mācību procesu bilingvāli.

- ✓ Projektu konkurss “Sabiedrības integrācijas programmas projektu konkurss biedrību, nodibinājumu un reliģisku organizāciju aktivitāšu sabiedrības integrācijas jomā atbalstam”.

Projektu konkursā iesniedza 81 projekta pieteikumu un atbalstu saņēma 24 projekti, tajā skaitā pilsoniskās līdzdalības un savstarpējās sadarbības attīstības jomā – seši projekti, sociālās integrācijas veicināšanas jomā – deviņi, iecietības veicināšanas un jebkādas diskriminācijas novēršanas jomā – deviņi projekti. Papildus konkursam 2017.gadā atbalstu saņēma arī ikgadējie projekti, kurus īsteno nevalstiskās organizācijas, piemēram, aktivitātēm bērniem ar īpašām vajadzībām, aktivitātēm nevalstisko organizāciju kapacitātes stiprināšanai, aktivitātēm ieslodzīto sieviešu psiholoģiskā stāvokļa uzlabošanai un motivācijas veidošanai veiksmīgai integrācijai pēc atgriešanās sabiedrībā, kā arī aktivitātēm, kas veicina starpkultūru dialogu un etnisko saskau.

- ✓ “Sabiedrības integrācijas projektu konkurss Rīgas domes padotībā esošo iestāžu sabiedrības integrācijas projektu finansiāla atbalsta saņemšanai”.

Konkursā tika iesniegti 18 projektu pieteikumi, atbalstīti – 15 projekti, no tiem pilsoniskās līdzdalības un savstarpējās sadarbības attīstības jomā – 4 projekti, sociālās integrācijas veicināšanas jomā – 7 projekti, iecietības veicināšanas un jebkādas diskriminācijas novēršanas jomā – 4 projekti. Projektu ietvaros rīkotas aktivitātes, kuras veltītas Latvijas simtgadei un tajās piedalījās Rīgas vispārizglītojošo skolu skolēni. Sadarbībā ar Rīgas Centrālo bibliotēku un tās filiālēm notika atbalsta pasākumi jaunajām māmiņām, kā arī stiprināta ģimenes loma mūsdienu sabiedrībā, attīstot skolēnu interesi par savas ģimenes vēsturi un ģimenes tradīcijām.

- ✓ “Konkurss RD IKSD un Rīgas domes Labklājības departamenta padotībā esošo iestāžu brīvprātīgā darba programmu finansiāla atbalsta saņemšanai”.

Konkursa rezultātā finansiāli atbalstīti septiņi projekti. Projektu īstenošanā bija iesaistītas divas RD Labklājības departamenta padotībā esošas iestādes un piecas Departamenta padotībā esošas iestādes. Atbalstīto projektu ietvaros rīkotas dažādas aktivitātes, izmantojot projektos izstrādātās brīvprātīgo programmas un piesaistot brīvprātīgos aktīvistus. Sadarbībā ar Rīgas vispārīzglītojošo skolu skolēniem notika radošās aktivitātes Rīgas sociālās aprūpes iestādēs, Bērnu un jauniešu vides izglītības centrā “Rīgas Dabaszinību skola” ar brīvprātīgo palīdzību izveidots malkas ceplis keramikas pulciņa māla darbu apdedzināšanai, Rīgas Centrālās bibliotēkas projekta ietvaros tika apkopoti rīdzinieku stāsti par Rīgu.

- ✓ Projektu konkurss “Apkaimju iniciatīvas līdzdalības un piederības veicināšanai”.

2017. gadā projektu konkurss “Apkaimju forumi” tika apvienots ar konkursu “Apkaimju iniciatīvas līdzdalības un piederības veicināšanai”, nodrošinot konkursu četros uzsaukumos. Konkurss mērķis bija aktualizēt un veicināt Rīgas iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību, kā arī izglītēt un informēt iedzīvotājus, tai skaitā veicināt brīvprātīgo darbu un piederības sajūtu savai apkaimei, pilsētai un valstij, aktivizēt apkaimju kustību kā vienu no iedzīvotāju pašorganizācijas veidiem, lai veiktu vietējās kopienas interešu aizstāvēšanu, izzinātu iedzīvotāju problēmas un meklētu risinājumus savstarpējā iedzīvotāju un pašvaldības sadarbībā, kā arī nodrošinātu iedzīvotāju personisko līdzdalību kopienas dzīves vides uzlabošanā. Konkursa rezultātā finansiālu atbalstu saņēma 29 projekti.

- ✓ Projektu konkurss Rīgas jauniešiem “Saliedēti dažādībā”.

Sadarbībā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi tika sagatavots un izsludināts minētais projektu konkurss. Konkursa rezultātā apstiprinātas četru Rīgas vispārējās vidējās izglītības iestāžu un profesionālās vidējās izglītības mācību iestāžu audzēkņu projektu idejas, kuras jaunieši īsteno 2018.gadā. Savukārt 2017.gadā īstenoja 2016. gadā apstiprinātos projektus.

Saistībā ar migrācijas un jauniebraucēju iekļaušanās jautājumiem turpinājās arī divu projektu “Gūstot labumu no attīstības” un “Uzņemotās pilsētas” īstenošana.

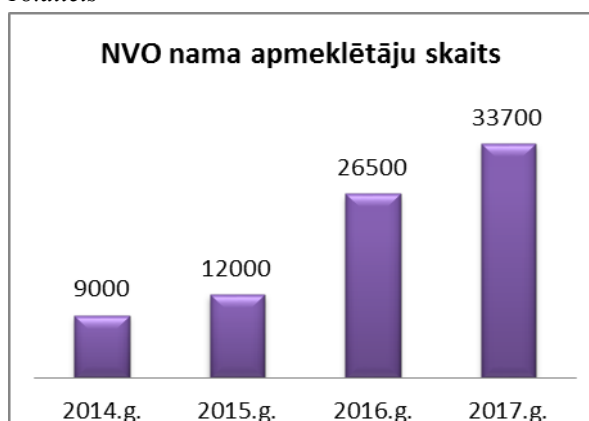
Departaments sadarbībā ar partneriem no Latvijas, Itālijas, Spānijas, Portugāles, Francijas un Vācijas turpināja īstenot projektu “Gūstot labumu no attīstības (AMITIE CODE- Capitalizing On DEvelopment)”, kura mērķis ir veicināt lielāku sabiedrības atbalstu un palielināt ES pilsoņu izpratni par tādiem savstarpēji saistītiem aspektiem, kā – migrācija, cilvēktiesības un attīstība. Projekta ietvaros Rīgas skolu pedagogiem tika organizēts trīs dienu seminārs un Rīgas jauniešiem rīkotas sešu dienu mācības par tēmu “Migrācija, attīstība un cilvēktiesības”.

Departaments sadarbībā ar partneriem no Latvijas, Itālijas, Spānijas, Portugāles, Somijas un Grieķijas turpināja īstenot arī projektu “Uzņemšanās pilsētas” (Arrival Cities). Projekta mērķis ir apzināt situāciju migrācijas un integrācijas jomā projekta partneru dalībvalstīs un sagatavot rīcības plānu jauniebraucēju iekļaušanai sabiedrībā sadarbībā ar valsts, pašvaldības un nevalstiskajām organizācijām partnervalstīs.

2017.gada nogalē Departaments iesaistījās Vislatvijas akcijā “Gada brīvprātīgais 2017”, aicinot iedzīvotājus, biedrības un Departamenta padotības iestādes pieteikt kandidātus brīvprātīgo godināšanai. Tika saņemts 71 pieteikums no Rīgas organizācijām par to labākajiem brīvprātīgajiem un astoņi pieteikumi par nevalstiskajām organizācijām, kuras darbojas atbalstot un iesaistot brīvprātīgos. Atzīmējot starptautisko brīvprātīgo dienu un novērtējot brīvprātīgo ieguldījumu, Departaments sadarbībā ar RD Labklājības departamentu organizēja godināšanas pasākumu šiem brīvprātīgajiem un organizācijām.

Aizvien pilnveidojās un paplašinājās darbs NVO namā gan darbības satura, gan iesaistīto organizāciju un apmeklētāju ziņā (skat. 18.attēlu). 2017.gadā NVO namu apmeklēja 33700 NVO pārstāvju no 806 organizācijām.

18.attēls

NVO nama un nevalstisko organizāciju publiskos pasākumus un izstādes plašāk apmeklēja tuvējās apkāmes iedzīvotāji. Nams ir izveidojies par vietu, kur vietējie iedzīvotāji gūst informāciju par pašvaldības un nevalstisko organizāciju aktivitātēm Rīgā.

NVO namu administratīvajam darbam, semināru, apmācību, radošu nodarbību organizēšanai, dažādu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu un grupu mēģinājumiem un citām aktivitātēm regulāri izmantoja visdažādāko jomu 191 nevalstiskā organizācija, organizējot vairāk nekā 2600 dažāda mēroga un satura aktivitātes (koncertus, konferences, festivālus, mākslinieciskās pašdarbības mēģinājumus utt.).

Jāatzīmē, ka 2017.gadā aizvien plašāk nama sniegtās iespējas izmantoja visas Latvijas aptverošas organizācijas un institūcijas sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām.

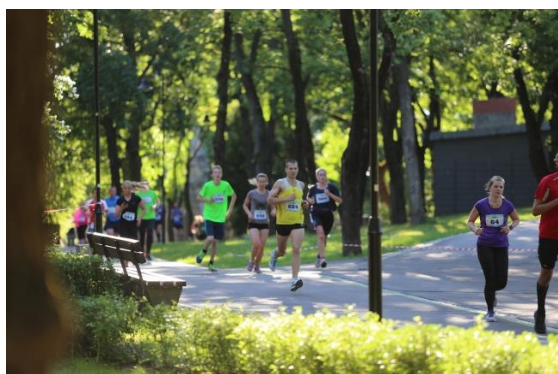
NVO atbalsta sektora darbinieki noorganizēja 52 pasākumus, tajā skaitā 37 informatīvi izglītojošus seminārus (806 dalībnieki), trīs NVO tīklošanās pasākumus (145 dalībnieki), divus NVO pieredzes apmaiņas pasākumus (120 dalībnieki), kā arī 10 izstādes. Viens no NVO atbalsta sektora prioritāriem uzdevumiem ir informatīvā un konsultatīvā darbība. 2017.gadā sniegtas vairāk nekā 700 konsultācijas, ir iznākuši 11 elektroniskā izdevuma “NVO nama ziņas” laidieni, kuros sabiedrība un interesenti tika regulāri informēti par NVO nama, Rīgas domes, nevalstisko organizāciju aktualitātēm. Par NVO nama sniegtajām iespējām sabiedrība informēta astoņos pasākumos, t.sk. Eiropas Savienības *URBACT* programmas labās prakses pasākumā Bari (Itālija) un *Urbact City Festival* Tallinnā (Igaunija). NVO nams ir kļuvis par Eiropas Savienības *URBACT* programmas labās prakses paraugu, kura darbības modeli eksperti ir atzinuši par vērtīgu pieredzi un pārņemamu praksi citām Eiropas pilsētām.

2017. gada 29.novembrī notika astotais iedzīvotāju forums, kurā piedalījās vairāk nekā 190 rīdzinieki. Foruma dalībnieki tika iepazīstināti ar 2017.gada jaunumiem sabiedrības līdzdalības un piederības veicināšanas jomā, kā arī varēja iedvesmoties no Rīgas vēstnešu stāstiem par nesavtīgu līdzdalību pilsētvides veidošanā un integrācijas procesu veicināšanā. Foruma otro daļu aizsāka paneldiskusija, kuras pamatā bija pētījuma “Sabiedrības integrācija Rīgā 2017” rezultātos izkristalizējušās sabiedriskās domas tendences, kas skar rīdzinieku viedokli attiecībā uz tiesībām un pienākumiem Rīgā, rīdzinieku pilsonisko līdzdalību, kā arī sabiedrības sadarbību un komunikācija ar pašvaldību.

6. Daudzveidīgas sporta iespējas – RV 5

Ar katru gadu arvien lielāka loma tiek piešķirta tautas sporta un aktīvam dzīvesveidam pilsētā. 2017.gadā Departaments organizēja tautas sporta pasākumus, dodot iespēju tajos iesaistīties plašai mērķauditorijai, sākot no bērniem un jauniešiem un beidzot ar pieaugušajiem un senioriem. Vairāki no aizvadītajā gadā īstenotajiem tautas sporta pasākumiem jau ir iedzīvotāju iecienīti, bet daži tika rīkoti pirmo reizi un guva lielu iedzīvotāju atsaucību.

Projekta “Nāc sporto Rīgā!” ietvaros organizētas bezmaksas sporta nodarbības. Piecus mēnešus no maija līdz oktobrim Rīgas parkos un sporta laukumos jebkuram interesentam bija iespēja iesaistīties regulārās sporta nodarbībās, veicināt savu fizisko aktivitāti un īstenot veselīgu dzīvesveidu. Profesionālu treneru vadībā nodarbības notika: Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas sporta laukumā, Rīgas Ostvalda vidusskolas sporta laukumā, Rīgas 31.vidusskolas sporta laukumā, Rīgas 33.vidusskolas sporta laukumā, Rīgas 68.vidusskolas sporta laukumā, Rīgas 84.vidusskolas sporta kompleksā, Rīgas 3.bērnu un jaunatnes sporta skolas regbija laukumā, Valdlauču

sporta laukumā, Dzegužkalnā, Esplanādē, Grīziņkalnā, Kronvalda parkā, Lucavsalas parkā, Maskavas dārzā, Māras dārzā, Miera dārzā, Viestura dārzā un Ziedoņdārzā.

Jau piekto gadu tika organizēts skriešanas seriāls “Izskrien Rīgu” ar mērķi popularizēt veselīgu dzīvesveidu Rīgas iedzīvotājiem. Skriešanas seriāls notika septiņos posmos un katrā posmā dalībniekiem, skrienot distanci, bija iespēja iepazīt kādu no Rīgas parkiem – Kronvalda parku, AB dambi, Arkādijas parku, Māras dīķi, Grīziņkalna parku, Lucavsalas parku un Pļavnieku parku.

Sporta pasākums “Nakts brauciens”, kas 2017.gadā tika organizēts divas reizes.

20.maijā nakts brauciena distance bija no tirdzniecības parka “Alfa” līdz VEF Kultūras pilij un atpakaļ. Lai brauciens būtu aizraujošāks un pozitīvāks, 5000 metru garajā maršrutā bija uzstādīti arī muzikālie punkti. 30.septembrī tika organizēts otrs nakts brauciens pa izremontēto Kr.Valdemāra ielu. Maršruts sākās pie Brīvības pieminekļa un virzījās pa Brīvības bulvāri (līdz Elizabetes ielai), tad pa Kr.Valdemāra ielu līdz Zirņu ielai un atpakaļ. Pasākuma dalībnieki varēja izmantot skrituļslidas, skrituļdēli un/vai skrejriteni. Nakts braucienos dalībniekiem netika kontrolēts laiks vai ātrums, tādējādi uzsverot, ka iela ir draudzīga visiem.

Sportiskais pasākums “Pasaules sniega diena” ir ikgadējs festivāls, kas dod bērniem un viņu vecākiem iespēju iepazīt un arī izmēģināt visdažādākās aktivitātes ziemā.

Departamenta organizētā “Pasaules sniega diena” arī Rīgā jau ir kļuvusi par tradīciju, kurā piedalās arvien kuplāks iedzīvotāju skaits.

Rīgas rogainings ir orientēšanās sacensības, kuras tika organizētas pavasarī un rudenī. Rīgas pavasara rogainings tika organizēts Mežaparkā, kur dalībnieki piedalījās gan komandās, gan individuāli, dažādās grūtību distancēs – krosa, nūjošanas, soļošanas, orientēšanās, rogaininga pastaiga

bērniem un citās. Savukārt Rīgas rudens rogainings tika organizēts valsts svētku dienā 18.novembrī. Ikviens dalībnieks varēja iepazīties un izpētīt tuvus un tālus nostūrus Pārdaugavā – Zolitūdē, Zasulaukā, Imantā, Āgenskalnā, Kleistos, Dzirciemā, Ilģuciemā, Ķīpsalā, Spilvē un citur.

Popularitāti iemantojis Departamenta rīkotais “Lāčplēšu kross”. Jau trešo gadu Mežaparka Lielajā plāvā norisinājās populārās taku un šķēršļu skriešanas sacensības, kur visu paaudžu dalībnieki pārbaudīja savas spējas – 1 km Bērnu krosa, 5 km Tautas krosa, 10 km Lāčplēšu krosa un 15 km

Bruņinieku krosa distancēs. Visās distancēs dalībniekiem bija jāpārvar gan dabīgi šķēršļi – izaicinošais taku, pakalnu un smilšu segums un reljefs, gan arī mākslīgi izveidoti šķēršļi ar tematiskiem nosaukumiem - Laimdotas laipa, Melnā bruņinieka bedres, Spīdālas slazds, Kokneša bluķi, Sumpurņa siena, kā arī Lāčplēša josta un citi.

Ģimenes ar bērniem un sociāli aktīvā iedzīvotāju daļa labprāt iesaistījās Departamenta rīkotajā “Staro skrējienā”, kas notika gaismas festivāla “Staro Rīga”

ietvaros. Sacensību starts un finišs bija Kronvalda parkā. 5 km skriešanas/ iešanas /nūjošanas distancē un 1,5 km ģimenes skrējienā varēja piedalīties ikviens bez vecuma ierobežojuma.

2017.gadā Departaments nodrošināja jaunu pasākumu – skrējienu “We Run Rīga”, kas pilsētas centrā risinājās divas dienas. Pasākums “We Run Rīga” ir daļa no lielākā pasaules skriešanas seriāla “We Run City” un Rīga bija viena no skrējienu seriāla pieturvietām, kur kopīgā startā apvienojās daudzi tūkstoši skrējēji. Gatavojoties skrējienam, rīdzinieki trīs reizes nedēļā Mežaparkā, Uzvaras parkā un Grīziņkalnā varēja piedalīties skriešanas un brīvdabas funkcionālajos treniņos profesionālu treneru vadībā.

Departaments organizēja un nodrošināja gan tradicionālus, gan ikgadējus sporta pasākumus pilsētā.

- ✓ Atbilstoši sacensību kalendāram, ka arī sadarbojoties ar attiecīgo sporta veidu federācijām un sporta klubiem, Departaments rīkoja Rīgas čempionātus un jaunatnes meistarsacīkstes 24 sporta veidos (burāšanā, futbolā, mākslas vingrošanā, regbijā, šahā, vieglatlētikā, paukošanā, peldēšanā, galda tenisā u.c.), dodot iespēju ikvienam dalībniekam pārbaudīt savu sportisko meistarību.
- ✓ Atbalstu pilsētas veterānu komandu startam Pasaules un Eiropas sporta veterānu sacensībās. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka Valkā un Valgā noslēdzās Latvijas pašvaldības veterānu – senioru 54.sporta spēles, kuras risinājās no 2017.gada februāra līdz jūlijam. Rīgas komandas startēja dažādos sporta veidos, kopā izcīnot 14 zelta medaļas, tādējādi jau vairākus gadus pēc kārtas nosargājot 1.vietu kopvērtējumā.
- ✓ Sporta projektu finansēšanas konkursus „Rīgai nozīmīgu sporta sacensību un projektu finansiālajam atbalstam, kura ietvaros finansējums tika piešķirts 46 sporta sacensību organizēšanai.
- ✓ Dažādas sporta aktivitātes Rīgas pilsētas svētku laikā, piemēram, sportiskās aktivitātes Lucavsalā, Rīgas peldēšanas sacensības atklātajā ūdenī, Rīgas svētku pludmales regbijs, Rīgas kausa izcīņa burāšanā “Latvijas Match Race čempionāts 2017”, Basketbola turnīrs “Krasta mači” un citas.
- ✓ Atbalstu vairāku starptautisku sacensību norisei, piemēram, Starptautiskām sacensībām vieglatlētikā “Rīgas kausi”, Uļjanas Semjonovas kausa izcīņai basketbolā jauniešiem, “Rīgas kausa” izcīņai starptautiskām sacensībām galda tenisā jauniešiem, “Auroras kauss” starptautiskajam turnīram volejbolā meitenēm, XVIII starptautiskām sacensībām mākslas vingrošanā “Baltijas Aplis” , Lattelecom Rīgas maratonam skriešanā, Rīgas starptautiskajam velomaronam un citām.
- ✓ Sporta festivālus bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām “Nāc un sporto sev par prieku” sadarbībā ar biedrību “Latvijas Bērnu un jauniešu invalīdu sporta federāciju”.
- ✓ Sporta svētkus Rīgas pirmskolas izglītības iestāžu bērniem.

Kopumā ar Departamenta līdzdalību un atbalstu 2017.gadā Rīgā tika sarīkotas 163 sporta sacensības, kurās piedalījās 139 500 dalībnieku.

Sporta attīstībai svarīga nozīme ir sporta infrastruktūrai. Šajā jomā Departaments sadarbojās ar Rīgas domes Īpašuma departamentu, kā rezultātā Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs ir veikta sporta zāļu renovācija (Rīgas Ostvalda vidusskolā, Rīgas Vingrošanas skolā), sporta laukumu izbūves un teritorijas labiekārtošana (Rīgas Pļavnieku pamatskolā, Rīgas 25.vidusskolā, Rīgas 21.vidusskolā, Rīgas 64.vidusskolā, Rīgas 71.vidusskolā, Rīgas 80.vidusskolā, Rīgas 84.vidusskolā, Rīgas 9.vakara vidusskolā, Strazdumuižas internātvīdusskolā- attīstības centrā vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem), saskaņā ar Investīciju programmu¹⁶. Savukārt Rīgas Centra humanitārā vidusskola ir nodrošināta ar sporta kompleksu Centra sporta kvartālā. Izglītības iestāžu kvalitatīva sporta infrastruktūra (āra sporta laukumi, stadioni) nodrošina gan izglītības programmu īstenošanu, gan aktīvu atpūtas iespēju Rīgas iedzīvotājiem. 2017.gadā iedzīvotājiem bija pieejami āra sporta laukumi pie 13 izglītības iestādēm.

Nozīmīga vieta sporta aktivitātēs rīdziniekiem un tās viesiem ir ziemas periodā izveidotajās slidotavās un slēpošanas trasēs. 2017. gadā slidotavas tika ierīkotas vairākos mikrorajonos, kopskaitā četras dabīgā ledus un divas mākslīgā ledus slidotavas, bet slēpošanas trases bija pieejamas četrās vietās. Jāuzsver, ka ziemas sporta veidu infrastruktūras objektu izmantošana Rīgas iedzīvotājiem ir bezmaksas un vienlaicīgi piedāvājot sportošanai nepieciešamo inventāra nomu.

Lai sekmētu rīdzinieku sportošanas iespējas un nevalstisko sporta organizāciju darbību, Departaments organizēja vairākus atklātus konkursus, kā rezultātā tika piešķirts finansējums sporta sacensību organizēšanai un Rīgas sportistu līdzdalībai dažāda līmeņa sacensībās. Organizētie konkursi:

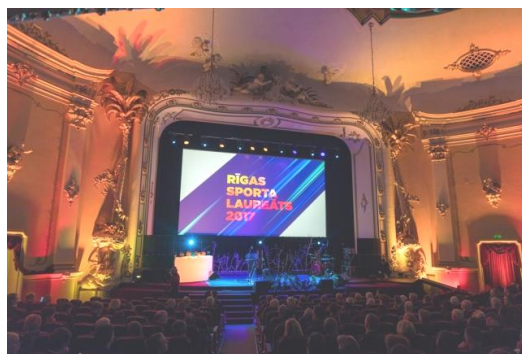
- ✓ konkurss par finansiālo atbalstu nozīmīgu un starptautisku sacensību organizēšanu;
- ✓ konkurss par finansiālo atbalstu tautas sporta, bērnu un jauniešu sacensību organizēšanu;
- ✓ konkurss par finansiālu atbalstu Pasaules un Eiropas čempionātu organizēšanu Rīgā;

¹⁶ RD 2016.20.12. saistošie noteikumi Nr.231 (RD 2017.15.11.saistošo teikumu Nr.11 redakcijā) 7.pielikums "Rīgas pilsētas pašvaldības konsolidētā investīciju programma 2017.gadam."

- ✓ konkurss par finansiālo atbalstu sporta pasākumu organizēšanu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
- ✓ konkurss “Par finansiālu atbalstu Rīgas sporta veterānu organizācijām 2017”.

Tāpat turpinājās atbalsta programma Rīgas augsta sporta līmeņa sportistiem dalībai starptautiska mēroga sacensībās. Bez tam bija iespēja pieteikt Rīgas sportistus, kā pretendētus naudas balvām par izciliem sasniegumiem sportā.

2017.gada decembrī kinoteātrī “Splendid Palace” tika sveikti Rīgas labākie sportisti, treneri, komandas, kā arī sumināti populārākie sporta pasākumu organizatori. Par Rīgas labāko sportisti atzīta tenisiste Jeļena Ostapenko, par labāko sportistu – bokseris Mairis Briedis. Par 2017. gada galvaspilsētas labāko treneri ir atzīta

tenisa trenere Jeļena Jakovļeva, bet par mūža ieguldījumu sportā sumināja ilggadējo hokeja treneri Uldi Opitu. Balvas saņēma arī nominācija „Rīgas labākais sportists ar īpašām vajadzībām” – paravieglatlēte Diāna Dadzīte, nominācija “Rīgas labākā sporta spēļu komanda” – basketbola komanda „TTT Rīga”, nominācija “Rīgas labākā komanda individuālajos sporta veidos” – sporta deju dejojāji Deniss Gudovskis un Megija Dana Morīte, nominācija “Uzlecošā zvaigzne sporta” – vieglatlēte Anete Kociņa. Savukārt par gada notikumu atzina sacensības „World RX of Latvia” (FIA pasaules rallijkrosa čempionāta Latvijas posms), kas risinājās septembrī CSDD Biķernieku kompleksajā sporta bāzē. Bez tam nominācijā „Sporto visi kopā” balvu

pasniedza “Lattelekom Rīgas maratons” pasākuma organizatoriem. “Lattelekom Rīgas maratons” ir iemantojis ne tikai rīdzinieku atsaucību, jo 2017.gadā kopā ar 28670 Latvijas skrējējiem, startam bija reģistrējušies arī 3745 ārvalstnieki no 70 valstīm.

Nobeigums

Departamenta kopējā darbība ir vērsta gan uz sabiedrību kopumā, gan uz katru Rīgas iedzīvotāju individuāli. 2017.gadā iedzīvotāju informēšanai par Departamenta kompetences jautājumiem, kā arī par īstenotajiem pasākumiem izglītības, kultūras, sporta, jaunatnes darba un sabiedrības integrācijas jomā, tika izmantoti dažādi informācijas nodošanas kanāli. Informācija tika izplatīta, ievērojot Rīgas pašvaldības un Departamenta korporatīvo identitāti un ņemot vērā iedzīvotāju mediju lietošanas paradumus. Piemēram, informāciju jauniešiem pārsvarā tika nodota izmantojot elektroniskos medijus un sociālos tīklus, senioriem – radio raidījumos un drukātos materiālos, savukārt plašai mērķauditorijai – televīzijā un drukātajos materiālos, kurus izplata Rīgas domes institūcijās vai publisko pilsētvidē. Bez tam iedzīvotāju informēšanai pilsētvidē tika izmantoti Departamenta lielformāta stendi, pašvaldības īpašumā esošie afišu stabi un stendi, kā arī komercstruktūrām piederošie stendi.

Iedzīvotāji informāciju par Departamenta darbības jomām varēja iegūt, lietojot Departamenta elektroniskos resursus un sociālos tīklus: www.iksd.riga.lv, [youtube.com/rdiksd](https://www.youtube.com/rdiksd), [twitter.com/@RDIKSD](https://twitter.com/RDIKSD), [facebook.com/rd.iksd](https://www.facebook.com/rd.iksd), [twitter.com/@nvonams](https://twitter.com/nvonams), [facebook.com/RigasNVOonams](https://www.facebook.com/RigasNVOonams). Turklāt vairākiem Departamenta atbalstītajiem projektiem bija izveidotas īpašas tīmekļu vietnes un sociālo tīklu profili. Par Departamenta aktivitātēm tika vēstīts, sagatavojot vairāk nekā 350 preses ziņas, kā arī reklāmas – gan afišu, gan video un audio reklāmas rullīšu formātā, gan kā drukātus materiālus, tajā skaitā katalogus, pasākumu programmas un *flaerus*.

Departamenta Klientu apkalpošanas centra speciālisti nodrošināja iedzīvotāju komunikāciju ar atbilstošās jomas speciālistiem un sniedza atbildes un dažādiem jautājumiem. Rīgas iedzīvotāji arī turpmāk Klientu apkalpošanas centrā var saņemt plašu informāciju par Departamenta sniegtajiem pakalpojumiem, aktivitātēm un uzdevumiem.

Departaments 2018.gadā savu darbību turpina īstenot saskaņā ar „Rīgas attīstības programmas 2014.–2020.gadam” noteiktajiem rīcības virzieniem un uzdevumiem.

Izmantoto foto avoti (<http://www.iksd.riga.lv>) un autori:

RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta publicitātes foto /arhīvs/ (6.,21.,40.,44.,45.,47.,51.,54.,58.,67.,68. un 73.lpp.), foto – K.Bērziņš (48.lpp.), foto – D.Grodzs (54.lpp.), foto – R. Koris (56. un 69.lpp.), foto – J.Romanovskis (39.lpp.), foto – Z.Zālmanis (69.lpp.), foto – “Foto Aģentūra F/64” (37. un 48.lpp).

Attēlu datu avoti:

RD saistošie noteikumi „Par Rīgas pilsētas pašvaldības gada budžetu” (1.attēls), RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati (2.attēls–15.attēls, 17. un 18. attēls) un RCB dati (16.attēls).

Informāciju apkopojā:

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta
Administratīvās pārvaldes Informācijas un analīzes nodaļa,

E-pasts: iksd.in@riga.lv

Tālrunis 67026813

2018. gads